

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I, Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: DR. VÁRNAY ELEMÉR

A nő hivatása a népközösségben

Két év előtt történt először Tg.-Mures (Marosvásárhely), hogy osztálykülönbség nélkül egy asztalhoz ültek le magyar testvéreink. Azóta megalakult a romániai Magyar Népközösség, amelynek keretén belül a nők is osztálykülönbség nélkül megtették ezt. Ez azt jelenti, hogy kezdjük megérteni a számunkra ezidőszereint egyetlen látszó életlehetőséget: az összefogást. Kezdjük belátni, hogy az elkülönülést, elszigetelődést, a nálunk annyira dívó párt- és osztályharcokat másoknak, nagy, hatalmas és gazdag nemzetek fiainak kell átengednünk. Nekünk, nemzetkisebbségi sorsban élő kis népek, egyetlen lehetőségünk létünk fenntartása érdekében az osztálykülönbség nélküli szervezkedés. Még pedig sürgősen, amíg nem késő.

Népközösségünk munkássága ezeken az alapelveken nyugszik: keresztény világnézet, nemzeti gondolat és szociális igazság.

A keresztény világnézet azt jelenti, hogy az élet minden vonatkozásában nemcsak kereszténynek hirdetem magam, hanem tényleg az is vagyok és minden ténykedésem a valláserkölcsei felfogásban teljesítem. A nő mindig hívőbb volt, mint a férfi. Menynyit tehet ezen a téren azzal, hogy vallási kötelességeit híven teljesíti még akkor is, amikor ez áldozatokat kíván! A mai időkben semmi maradandót nem ígérhetünk magunknak, de hisszük Istent és ezt életünkkel is valljuk, akkor minden a mienk. Ha hitünk nagy és ilyen hitet viszünk a családba, egyesületünkbe, munkahelyre és ilyen hit kísér szórakozásainkban is, akkor sok baj, csüggedés, fáradtság és bánat fog kicsi semmiséggé törpülni és ezek elviselése is könnyebb lesz.

A nemzeti gondolat a Népközösség érdekét és jövőjét szolgálja, hogy egyedeiben értékesebb legyen. Minden népek törekvése ez, de nekünk még fokozottabban kell erre törekednünk. Számbeli többlet, hatalom, gazdagság nincs a kezünkben. Szegények vagyunk. De a szegénységben lehetünk gazdagok, ha lelki, erkölcsileg, tudásban és műveltségben magasan állunk. Nemzetkisebbségi sors jutott osztályrésznélkül, több tudásra, erőre van szükségünk, hogy megálljuk helyünket a létért való küzdelemben, de szent kötelességünk az is, hogy megismerjük magunkat, történelmünket, irodalmunkat, megőrizzük szokásainkat és hagyományainkat: a multira támaszkodva a jövőt építsük.

A Népközösségben mindenki helyét, jogait és kötelességeit a végzett munka határozza meg. Legfontosabb az egymás segítése. A nő áldozatoságra van teremtve és csak akkor boldog, ha adni és segíteni tud. Legyünk készek mindig a segítségre és örüljünk annak, ha segíthetünk, a bajt kisebbíthetjük és a könnyeket letörölhetjük. Önmagunk nevelésével családban, munkahelyen, közösségben egymásközt nagylelkűsége törekedjünk, amely kizár minden sértődést, érzékenykedést, rögtön kész a megérlelésre és megbocsátásra és csak azt tekinti, hogy a többség érezze jól magát. Törekedjünk arra, hogy függetlenítsük magunkat egyéni kis bosszúvágyainktól, irigységtől, más bőrre való szellemeskedéstől. Másról semmi rosszat ne mondjunk, ne tegyünk senkit lehetetlenné. Ne ítéljünk el senkit, mert ehhez csak Istennek van joga.

A cluji (kolozsvári) szociális testvérek munkaterve a „különbé lenni — különbbé tenni” jelmondatra épült. Tegyük ezt magunkévá. Igyekezzünk

gondolkodásban, modorban, megjelenésben és minden téren különbek lenni, hogy ezáltal másokat is különbbé tegyünk, mert bizonyosodott, hogy aki különb, mást is különbbé tesz. Igényeinket csökkentjük. Öltözködésben egyszerűek, megjelenésben szerények, megnyilatkozásban őszinték legyünk. Ez

nem jelenti azt, hogy szellemi téren ne legyünk igényesek. Sőt. Hányszor hallatszik a panasz, hogy gyönyörűen felöltözött leány, agyonbodorított hajú, de tudása alig van.

Lázás, nyugtalan világba születünk bele. Eszmék támadnak és tűnnek le úgyszólván máról-holnapra. Államfők és hivatott vezetők megoldást keresnek, hogy népiüket kivezessék a zürzavarból. És ebben a munkában nagy szerepe van a nőnek, mert tőle függ, hogy vallási és nemzeti öntudatával, szociális elgondolásával, tudásával és önismeretével milyen utódot nevel és állít a régi helyére.

Zay Alice

Egyhangú bizalmat szavaztak a francia kormányynak

Uj erővel indult meg a német légi tevékenység

A Radar hírszolgálati ügynökség jelentései

Párisból jelentik: Pénteken délután folytatódott a szenátus titkos ülése. Paul Boncour interpellációja után Daladier emelkedett szólásra, aki válaszolt a csütörtökön és pénteken elhangzott valamennyi interpellációra. Daladier másfél órán keresztül beszélt és ekkor az ülést negyedóra felfüggesztették, majd pedig az ülés újból megnyitása után Daladier folytatta beszédét. Laval válaszolt a miniszterelnöknek és ezután Martin Bienvenue, a baloldali demokratapárt elnökének kérésére a titkos ülést este háromnegyed 8 óráig felfüggesztették, hogy a különböző pártok megegyezhessenek egymással a kormányynak megszavazandó bizalom kérdésében.

A szenátus egyhangúan bizalmat szavazott a kormányynak

Az angol gyarmatügyi miniszter Párisban

A Times párisi tudósítójának jelentéséből kiténik, hogy Franciaországban rendkívüli megelégedést keltett az a hír, amely szerint Malcolm Macdonald angol gyarmatügyi miniszter a francia fővárosba érkezik, hogy tanácskozzék Mandel francia gyarmatügyi miniszterrel egy még szorosabb együttműködés előmozdítására a két kormány között.

este fél 9 órakor és ugyanakkor az alanti tartalmú határozati javaslatot fogadta el:

A francia szenátus a legnagyobb csodálattal viseltetik a hős finn nemzet iránt és azt hiszi, hogy a jelenlegi finn kormány biztos kézben tartja az ország sorsát.

Mialatt a szenátus titkos ülése folyt, a képviselők pénteken délután a folyosókon vitatták meg a politikai helyzetet. Több képviselő azt a kívánságát fejezte ki, hogy külön propagandás és információs minisztériumot állítsanak fel és ennek a minisztériumnak vezetője a miniszterelnök helyettese, vagy pedig a külügyminiszter legyen.

Párisból jelentik: A szenátus péntek esti ülésén 236 szenátor egyhangúan bizalmat szavazott a Daladier-kormányynak. Azok között a szenátorok között, akik a szavazástól tartózkodtak Pierre Laval és Max Dormoy is szerepel.

Lezárták a német-belga határt

A Havas-ügynökség jelentése szerint pénteken teljesen lezárták a belga német határt. A határátlépésre jogosító könyvek érvényüket veszítették és a határ közelében lakók közül azok, akik rendszeresen Németországban dolgoznak, péntek óta nem léphettek át a határt. Mostantól kezdve különleges engedély szükséges a határ átlépéséhez.

LONDON SZÁMIT A NAGY NÉMET OFFENZIVÁRA

Londoni diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a német repülőgépek e hét folyamán azért tartózkodtak a kereskedelmi hajók és halászgözösök megtámadásától, mert felkészülnek a nyugati arcvonal ellen megindítandó nagy offenzivára, legalább is ezt írja a Daily Herald diplomáciai szerkesztője, aki feltűnőnek tartja azt is, hogy a német légi haderő

nem tett felderítő repüléseket az alatt, amíg Welles Sumner Londonban és Párisban tartózkodott.

NÉMET REPÜLŐK ELSÜLLYESZTETTEK EGY ANGOL HAJÓT

A német hivatalos harctéri jelentés közli, hogy az arcvonalon nem történt különösebb esemény. A német légihaderő folytatta felderítő útjait Franciaország és az angol tengerpartok felett. Utjuk során több angol órhajót megtámadtak, egyet elsüllyesztettek, egy másikat megrongáltak.

A francia hivatalos közlemény szerint nem történt semmi említésre méltó esemény.

ELTÜNT EGY SVÉD HAJÓ

A Norma nevű 1022 tonnás svéd hajó 18 fős legénységével együtt február 7 óta eltűnt. A gözös Gibraltárból volt útban sörakománnyal Svédország felé.

ÉVA ÉS GOGO

Elöttem fénykép, amelyet egyik francia képeslapban fedeztem fel. Első pillanatban át akartam lapozni. Nem érdekelt, mert egymás mellett két „indokinaí” táncosnőt ábrázol. Persze, olyanformán, ahogy a párisi éjszaka két félelmetesen szép indokinaí táncosnőt elképzelt. Súlyos és merev brokátokban, holdsarló-saruban, csörgőkgyönyaklánccal és olyan Shiva-jelvényekkel, amelyeket a Rue de la Paix környékén árulnak. Hajuk lakkozott-merev, szemük ferdén szalad a halántékra, fekete körmük hosszú, mint a gólyacsőr. Természetesen, háromszorosa hosszabb és fenyegetőbb, mint a legszebb igazi táncosnő az összes Indiákban.

Valamelyik párisi jelmezéjszakáról kerültek ide, gondoltam, ó vidám szajnaparti felső-négyszáz, a melyik ma is ráér ilyesmivel foglalkozni. Megteremtették tavaszra a Maginot-egyenruha asszonydivatot és közben dekoratív éjszakákat rendeznek, esetleg valamely hadi jótékony célra.

De aztán megakadt szemem az egyik néven, a melyik a szebbik táncosnőt jelölte. A név kötelezett, hogy észrevegyem. Arra is kötelezett, hogy ne lapozzam rögtön át. Sőt, hogy eltűnődve és megilletődve nézzem és ujranezzem. Ez a név pedig Curie volt. Madame Curie lányának neve, Eve Curie-é. Azt hittem első percben, nem látok jól.

Azután megnéztem a másik táncosnő nevét. Azét, aki Eve Curie mellett ikerként szerepel. Az is eléggé ismert név. Eppen csak egészen másként ismert. És ott is, az anya híres: Schiaparelli szabónő. Leánya, Gogo Schiaparelli, az eladó lányok sorában, úgy rémlik, már végigtáncolt és szívtet jó néhány divatidényt.

Tehát Eve Curie — Pierre Curie és Marya Szklodovszka leánya, a rádiumfeltaláló házaspár kisebbik gyermeke — felöltözik Gogo Schiaparelli iker-testvéreinek, kivonul ebben a parádében a párisi éjszakába, sőt ideál Gogóval a fényképezőgép elé. Az én nagyon egyszerű és nem-párisias eszemnek ez majdnem hihetetlen.

Le kell hunynom a szemem és tüstént megjelenik előttem egy másik kép. Nagyon magas homlok, hátrafésült sima-szőke haj, a hatalmas homlok alatt két mélyen ülő, hamuszürke szem, szlávos orr és elmondhatatlanul finomrajzu szája. Az áll nőies. Itt nem az áll, hanem a homlok akar. Madame Curie homloka.

A kezét is hadd nézzem meg — itt, az emlékezet lemezén, — miután leányát a képeslapban jól látam. Nem, a keze nem agyonápolt kéz. Ha kicsi is, de csontos, kiszikkadt, forradásos kéz, munkás-ember keze, a rádium égette ki. A körmet a fényképezőgép előtt ösztönszerűen eldugja, mert azt eltöredezte és megrágtta a rádium. A milliók gyógyszer. Megmentője. Az emberiség talizmánja. Amelyet Marie Curie agyonégetett kezétől kapott.

Hogy fáj e pillanatban az indokinaí táncosnő negyedméteres körme, amelyet bizonyára Antoine mester, az üvegpalotás fodrászművész, nagy kozmetikai tudománnyal ragasztott.

Eve Curie — állapítom meg magamban azt, amit tudok róla — 1904-ben született, ennél fogva ma harminchat éves. Nénjével, Irene-nel szemben, — aki anyjuk tanítványa volt, őt követte a tudományos pályán s a párisi rádiumintézet legtehetségesebb munkatársához, Frédéric Joliot kollégához ment 1926-ban férjhez — Eve nem ment férjhez, nem lépett tudományos pályára, hanem 1934-ig, anyja haláláig, Madame Curie imádott „kislánya.” Sokat jár társaságba már akkor is. A fáradt Curie asszony egésznapos laboratóriumi munkája s az éjszakai tanulmány-írás előtt végignézi, ahogy Eve estére öltözködik. Leánya szobájában végigdől a díványon és mosolyogva szemléli a divathölgyi felkészülést. Régen feladta, hogy hadakozzék. Ugyis tudja, hogy Eve az erősebb. De azért csendesen humorizál leánya holmija felett:

— Drágám, — sóhajtja — ezek a cipősarkak! Csak nem hiszed, hogy a nőknek gólyalábon kell járniuk! És ezek a hátnélküli ruhák! Milyen elviselhetetlenek! Elsősorban: szemérmetlenek. Másodsorban: veszedelmesek. Tüdőgyulladás fogsz kapni. Végül: igazán csunyák. Legalább ezt látnád be...

De legjobban a kendőzés döbrent meg. Amikor Eve elkészült az esti kifetéssel, az anyja megszólalt:

— Fordulj meg, kedvesem, hadd lássalak. És akkor nézte, tárgyilagosan, becsületesen, tudományosan. És vállalt vont:

— Tudom, hogy az asszonyok mindig kipingálták magukat. Az őskori Egyiptomban még sokkal jobban, mint ma. De azt is tudom, hogy ez ijesztő. Megkínzod a szemöldöködöt, fölöslegesen mázold be a szádát.

— Anyám, — felelte Éva — biztosítalak, hogy ez az előnyösebb nekem.

— Előnyösebb? Ugyan menj! Majd reggel benézek hozzád, mikor még ágyban fekszel. Akkor még nem borzasztó az arcod. Majd akkor csókollak meg.

Hogy ez a párbeszéd így és ilyenformán folyt le nem egyszer közöttük, azt magától Eve Curie-től tudjuk. Mert anyja halála után ő írta meg Madame Curie élete történetét, oly mélyen, felejthetetlenül és ragyogóan, mintha egészen nagy író volna. Aki azt a könyvet írta: valóban író is.

Igaz, hogy egész Páris azt suttogetta — és azt állítja még ma is, — hogy Eve Curie-t az emlékei megírásában öreg és tapasztalt író-barátja, az egykor nagy híri színvonalú szerző, Henry Bernstein segítette. Akár igaz, akár nem, Eve Curie és Henry Bernstein sokat mutatkoznak együtt és Eve nagyon ragaszkodik ehhez az öreg és legjobb barátjához. És akár igaz, hogy nem egyedül írta, akár nem, tény, hogy a gyönyörű könyv mesés vagyont hozott Eve Curie-nek, nagyobb, mintha elnyerte volna a Nobel-díjat, miként az édesanyja két ízben és miként a Joliot-házaspár is néhány évvel ezelőtt. Madame Curie életrajza két év alatt Eve Curie-t Páris egyik leggazdagabb nőjévé tette.

De azért talán mégsem kellene ilyen jelmezben

Ritti finn miniszterelnök:

A külföldi segítség sem menthette volna meg Finnországot

Megindult a finn ujjáépítési munka

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Helsinkiből jelentik: Ritti finn miniszterelnök pénteken este rádióbeszédet mondott és többek között a következőket jelentette ki:

— Ha nem fogadtuk volna el a békeszerződést, tovább kellett volna folytatni a háborút. Finnország a háború kitörésekor nem volt felkészülve. A nyugati hatalmak számottevő segítséget ajánlottak fel. Az első szállítmány azonban még a rendes körülmények között se érkezhetett volna meg május előtt és ez

nem lett volna elég Finnország háborús veszteségeinek pótlására sem.

Hangsúlyozta ezután a miniszterelnök, hogy a katonai támogatás kérdése bizonytalan volt azért is, mert a nyugati hatalmak csapatait két

semleges országon: Norvégián és Svédországon kellett volna keresztül szállítani.

Ezek az országok azonban a csapatszállításhoz sokba nem egyeztek bele.

De enélkül is a szállítás csak néhány korlátozott vasutvonalon kellett volna, hogy megtörténjen, amelyet könnyen el lehetett volna pusztítani. Ilyen körülmények között úgy láttuk, hogy legjobb felszabadulni a háború alól. Amint, hogy egyedül kezdtük a háborút, egyedül kötöttünk békét is. Csak a jövő fogja megmondani, hogy helyesen cselekedtünk-e. Finnország most már egész akaraterejét ujjáépítésére kell, hogy szentelje.

Finnország óriási anyagi veszteséget szenvedett

A Stefani ügynökség a következő jelentést közli a finn helyzetről: A finn képviselőház viharos ülés után jóváhagyta a Moszkvában megkötött békeegyezményt.

A katonaság és a polgári lakosság megkezdte azoknak a területeknek a kiürítését, amelyek orosz fennhatóság alá kerülnek. Minden elvihető magukkal visznek a visszavonuló finnek, úgy, hogy

az előrenyomuló oroszok kietlen területet találnak.

A finn kormány megbizta Mannerheim marsallt az új határok katonai megszervezésével. A polgári lakosság közül az orosz fennhatóság alá került területeken mindössze egy százaléka maradt vissza régi lakóhelyén.

Teljesen kimerült a finn hadsereg

A Reuter ügynökség külön tudósítója jelenti, hogy a finn—szovjet békeszerződés következtében szükségessé vált csapatmozdulatok a finn hadsereg teljes kimerülése következtében akadályokba ütközik. Igen sok helyen a csapatok nem tudják elérni az előírt menet-teljesítményt és a legyengült katonák lépten-nyomon kidőlnék a sorból. A polgári lakosságu városok kiürítése tervszerűen folyik. A Szovjethez csatolt területeken az eddigi jelentések szerint a lakosságnak alig 1 százaléka marad, a többi inkább elvándorol, semhogy szovjet polgárrá legyen.

ÚJ VÁROSOK ÉPÜLNEK FINNORSZÁGBAN.

Stockholmból jelentik: Svédországból több ezer társas gépkocsit és teherautót indítottak útnak, hogy azokon átköltöztessék azokat a finn családokat, amelyek az oroszoknak átengedett területekről és vidékekről az ország belseje felé költöznek. Finnországnak az a szándéka, hogy a most elcsatolásra itelt városok helyett három újat építsenek és ezeket

Kérje mindenütt a hírneves

Dr. AMBROZI FÉLE KÜKÜLLÖMENTI FAJBOROKATI

Kapható minden jobb vendéglőben, bodegában és üzletben vagy közvetlenül dr. Ambrózi Alfréd küküllőmenti szőlőgazdasága és borpincészeténél, Medias

Gogóval együtt a fényképezőgép elé állania. A szelíd és nagyszerű Marie Curie talán ezt is elnézte. Talán. De aki hisz Marie Curie küldetésében — az emberiség, a szenvedő emberiség: az nem szívesen nézi el. Az elvárná Eve Curie-től, az írótól, hogy a jelmezeit tegye magánügyé és glóriás nevét — az örökkévalót — emberi méltósággal viselje.

Megyery Ella

az elvesztett városok és vidékekről nevezzék el.

PAASIKIVI MINISZTER KILÉP A KOMANYBÓL.

Helsinkiből jelentik: A finn—orosz tárgyalások egyik irányítója, Paasikivi, volt stockholmi finn követ és tárca nélküli miniszter a legközelebbi napokban egészségi okokra hivatkozva beadja lemondását. Ő lesz a harmadik miniszter, aki kilép a Ritti kormányból.

Lettországon át bonyolódik le a német-orsz forgalom

Rigából jelentik: A lett—német vasutügyi konferencián tervet készítettek a Lettországon keresztül érkező árúk tranzitjára vonatkozólag. Ezek az árúk a Távolkeletről és Szovjetországból érkeznek Németországba.

(Rador.)

Elénk diplomáciai tevékenység a Vatikánban

Welles Sumner kihallgatáson Viktor Emánulnál

Rómából jelentik: Az olasz király és császár szombat délelőtt 9 órakor kihallgatáson fogadta Welles Sumnert, az Egyesült Államok külügyi államtitkárát. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. Ezután Roosevelttel megbízottja a római amerikai nagykövet társaságában a Chigi-palotában jelent meg, ahol találkozott Cianó gróf olasz külügyminiszterrel. Welles Sumner második római látogatása még nagyobb érdeklődést keltett az olasz fővárosban, mint az első és úgy vélekednek, hogy a berlini, párisi és londoni tanácskozások után most már

pontosan ismeri a hadviselőknél a háborúra és a békére vonatkozó felfogásait.

Politikai körök szerint a legújabb események, különösen pedig az északi béke, új szakaszt nyitott meg a nemzetközi helyzetben és ez fokozott jelentőséget ad Welles második európai útjának.

Welles délelőtt egy óra hosszat tanácskozott Cianó olasz külügyminiszterrel. Utána hivatalos jelentést adtak ki, amely így hangzik:

Cianó gróf délelőtt 10 órakor a Chigi-palotában fogadta Welles Sumner államtitkárát, aki az Egyesült Államok római nagykövete társaságában jelent meg. A külügyminiszter Roosevelttel megbízottjával hosszabb baráti megbeszélést folytatott.

A Vatikán városban Ribbentrop német külügyminiszter látogatása óta igen élénk diplomáciai tevékenység észlelhető. A pápa a napokban Alfieri szentszéki olasz nagykövetet fogadta, míg tegnap a vatikáni francia nagykövet jelent meg kihallgatáson.

Welles Sumner tiszteletére Philips római amerikai nagykövet délben a Golf-klubban ebédet adott, amelyen résztvett Cianó gróf külügyminiszter is.

Ribbentrop római látogatásával kapcsolatban a Relazione Internationaliban megjelent hivatalos közlemény rámutat arra, hogy

Olaszország külpolitikáját kizárólag az olasz érdek diktálja.

Ezután aláhúzza a lap a német külügyminiszter látogatását, közli, hogy milyen pontos szerződés áll fenn Olaszország és Németország között és ez a szerződés semmit sem veszített értékéből és mindenkor az olasz érdekek szolgálatában áll. Abban a pillanatban, amikor Európában az eszmék annyira zavarosak, egyedüli eszköz a civilizáció megmentése érdekében, hogy tudnunk kell, mit akarunk. És ez volt mindenkor Mussolini politikájának legerősebb pillére.

(Rador.)

Nagy áradás Moldovában

Iasi és Chisinau között megszűnt a vasúti közlekedés

Iasi-ból jelentik: Az unghenii nagyarányú áradás után a Nicolina városrészt több uccája már víz alá került és a Bahlui-folyó vize kiöntéssel fenyeget. A megáradt víz kicsavart fákat és gazdasági felszereléseket sodor magával. A helyi hatóságok széleskörű intézkedések fogantatását határozták el és egyben

elrendelték az áradással fenyegető városrészekből a lakosság eltávolítását.

Ezeket a lakosokat biztos helyen telepítették le,

vagyonukat pedig megmentették. A Niculina-folyó jégtorlaszait felrobbantották és így biztosították a víz szabad lefolyását. A lipovenii templom környékén több ucca teljesen víz alá került és vasúti töltés megmentése is komoly gondot okoz. A hirtelen beállott hóolvadás következtében több vonalon teljesen szünetel a forgalom. Iasi és Chisinau között a vonatok nem közlekednek. Az egyetlen, még szabadonálló vasúti töltés Pascani felé vezet, de ez is veszélyben forog.

(Rador.)

Ötvenmillió dollár értékű élelmiszert küld Amerika a lengyel lakosságnak

Németország hozzájárult az élelmiszer kiosztáshoz

Newyorkból jelentik: A Pat ügynökség jelenti: Hoover volt köztársasági elnök közölte, hogy az Egyesült Államok kormánya előrehaladott tárgyalásokat folytat a szövetséges kormányokkal, és a német kormánnyal abból a célból, hogy a németek által megszállt területeken rendkívül súlyos körülmények között élő lengyel lakosság megsegítésére különleges szervezet létesüljön. Rövidesen

több élelmiszerttel megrakott gőzös indul Lengyelország felé

és az élelmiszereken kívül ruhaneműeket és gyógyszerket is szállítanak. A szövetséges kormányai megígérték, hogy ezeket a hajókat átengedik a blokádon. A német kormány viszont hozzájárult ahhoz, hogy amerikai bizottság ellenőrizze a segély szétosztását. Hoover hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok közönsége 50 millió dollárt fordít a lengyel lakosság megsegítésére.

Berlinből jelentik: Frank miniszter, a lengyel területek kormányzója tegnap Kattowitzban beszédet mondott és kijelentette, hogy a német birodalom nem kívánja a lengyel nép természetes jogait korlátozni. A lengyelek a kormányzóság területén ott-

hon érezhetik magukat, de azzal tisztában kell lenniük, hogy a vezetés a németeket illeti.

(Rador.)

Lagerlöf Se ma meghalt

Északi hazája a világpolitikai érdeklődés központjába került, amikor 82 éves korában, egy szanatórium fehér ágyán elhunyt az utóbbi félszázad talán legnagyobb írónője. Asszony és svéd volt és ezt a megkülönböztetést azért kell tennünk, mert honfitársai közül egyetlen férfi író sem tudta annyira meleg szívvel a délszaki népek érzéseit felfogni, ugyanakkor senkinek tudott több érzést belevinni az északi élet megrajzolásába. Az Antikrisztus csodáiban magával ragad a szicíliai levegő izzó megrajzolásával, míg a Gösta Berling — mondák az Észak misztikumának, meredségének napsugarat kölcsönöz. Innen van az, hogy Lagerlöf Selma népszerűsége — különösen a század első évtizedében, amikor a Nobel-díj nyertese is lett — szinte példátlan volt és egész Európa olvasóközönsége esküdtött reá. Szimbolikus irányú regényeiből modern, új levegő áradt ki és nemcsak a svéd, hanem a világirodalom úttörői sorába került.

Eredetileg tanítónőnek készült és apró gyermekeket akart írásra tanítani, de közben maga ért el az írástudás tetőpontjára, ahonnan neve belevilágított az európai irodalmi mezőkre. Magyarra művei nagyrészt lefordították, így a már említett művein kívül a magyar könyvpiacra kerültek: Királynők Kungahallban, Szent Veronika zsebkendője. Egy udvarház története, Friderika kisasszony, valamint legendáiból és mondáiból több gyűjtemény. Halála a világirodalom nagy vesztesége és vele is fogyott azoknak a nagyoknak a száma, akik az irodalmi felindülés világháború előtti korszakában a szellemi életet gyarapították és ezzel az életet szebbé tették. Első regénye a Gösta Berling volt, ekkor 33 éves volt, a banakronei iskola tanárnője.

Lagerlöf Selma tagja volt a svéd akadémának, amelynek mindig csak 13 tagja lehet.

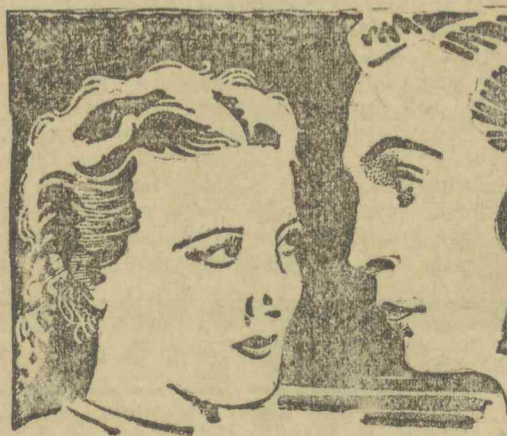
Az EMGE évi közgyűlése

Cluj-i (kolozsvári) tudósítónk jelenti: Az EMGE odorheui (székelyudvarhelyi) tagozata vasárnap rendezte évi gyűlését tartja, amelyen az egész vezetőség, Szász Pál dr. elnökkel az élen, résztvesz. Ez alkalommal egyébként Szász Pál dr. beszédet mond és részletesen foglalkozik az időszerű politikai kérdésekkel és beszámol a legfőbb gazdasági bizottságban végzett munkájáról is.

Határincidens a Sachalin-szigetnél

Tokióból jelentik: A Havas-ügynökség jelenti: A Sachalin-sziget északi határán március 15-én szovjet csapatok rálöttek egy japán járőrre. Több japán katona mesebesült. A japán katonák válaszoltak a tüzelésre és 12 orosz katonát sebesítettek meg. A japán kormány nagy figyelmet tanúsít ezzel az incidenssel kapcsolatban, annál is inkább, mert legutóbb két szovjet repülőgép is határsértést követett el.

(Rador.)

Gaal FRANCISKA - Franchot TONE - Az utolsó Katalin
Rendezte: Norman TAUROG
MÉSE A MINDENT TUDÓ ÉS MINDENT ATÉLT FÉRFIRÓL ÉS AZ ARIATLAN FALUSI KISLANYRÓL.

Nagy sikerrel fut a CORSO-moziban. Vasárnap 11 órakor matiné 17 leles helyárral: A 3 testőr. Szenzációs Paramount-híradó premier.

Mit látott Welles Sumner Európában?

(L. J.) A drezdai képtárban őrzik Goyának, a nagy spanyol festőnek egyik hírneves metszet sorozatát, amelyben a háború borzalmaiból ábrázolja. A sorozat „Los desastros de la guerra” címet viseli és tárgyát azoknak a harcoknak borzalmaiból merítette, amelyeket Napoleon és Wellington csapatai váltakozó szerencsével vívtak Spanyolország területén. Egy rövid visszaemlékezés erre a béke boldog idején békebarátok által gyakran hivatkozott metszetsorozatra elégséges, hogy a Skandináv államok magatartása érthető legyen. Béke mindenek felett, ez az emberiség igazi és elsősorban való érdeke és ha Svédország és Norvégia azáltal, hogy megóvták területeiket a rajtuk keresztül átcsapni készülő ve-

szedelemtől, Finnországot egy elviselhető megegyezéses békére kényszerítették, csak az emberiség egyetemes érdekeit szolgálták.

Most már bizonyosnak látszik, hogy az Egyesült Államok vezető tényezőit is ezek a megfontolások vezették, amikor európai körútjára bocsátották egyik legkiválóbb diplomatájukat, Welles Sumnert. Elindulásának körülményei titokzatosak voltak, de most, hogy a közeli napokban ismét hajóra száll, hogy hazájába visszatérjen, a közben napvilágra került és részben megvalósult események olyan sorozatát mutatják a történéseknek, amelyekből egész határozottan lehet Welles Sumner utazásának békére törekvő céljaira következtetni.

A párisi követ átrepül az Óceánon

Most már tudjuk, hogy február 22-én Maisky londoni szovjet követ Buttler külügyi államtitkárnak Finnországhoz szóló békefeltételeket adott át. Ezt a lépést megelőzte a washingtoni szovjetkövetnek Hull államtitkárnál való hosszú tárgyalása és Steinhardtnek, az USA moszkvai követének a balti államok fővárosaiba való utazása. Nyilvánvaló, hogy Washingtonban tájékozva voltak előzetesen Moszkva szándékairól, sőt az is valószínűnek látszik, hogy Moszkva Angliának ajánlotta fel elsősorban a békevívó szerepét, abban amerikai sugalmazásnak is része volt. Anglia azonban visszautasította az orosz kezdeményezést.

Ugyanebben az időben a francia kamara napokon át titkosan ülésezik. Daladier szeretné elhalsztani az ülést, ám Leon Blum és pártja ellenkezéssel a halasztásnak és így az anyag megvitatására kerül. A szavazás egyhangú bizalmat eredményez ugyan Daladier-nek, de valahogy olyan érzések merülnek fel, mintha a francia politikai osztatlanság és pártközi béke nem lesz sokáig fenntartható. Másnap Bullitt, az Egyesült Államok párisi követe egy portugál kikötőből hazarepül Amerikába. Bullitt jelentést tesz Washingtonban és utána felröppen a hír: Welles Sumner különleges megbízással, Európa fővárosaiba utazik. Ugyanakkor haza utazik az Egyesült Államok londoni követe, Kennedy.

BERLIN FELE

Az a szerep, amelyet az 1914—18-as háborúban az USA betöltött, nem teszi tulságosan alkalmassá a béke első közvetítőjének szerepére. Bár Versailles óta, ami könnyítést Németországnak kapott, az mind amerikai kezdeményezéséből indul ki, az Egyesült Államok mégis az egykori ellenség Németországban. A német álláspontot az amerikai rendkívüli követel szemben az is feszélyeztetheti, hogy a köztudat szerint az USA kimondottan demokrata és kapitalista hatalom és az angolszász szolidaritás befolyásolja politikáját. Wilsonnak és pontjainak lejáratása valamint House ezredesnek, az amerikai beavatkozást megelőző világháború alatti, még ma sem tisztázott európai szereplése, az amerikaiaknak Európa szövevényeiben való járatlansága és naivitása, már előre árnyékot vetnek Welles Sumner küldetésére. Elsősorban tehát Németország bizalmát kell megszerezni. Legott meg is történik. Washingtonban Kennedy londoni követ nagy feltűnést keltő beszédet mond, amelynek summázata, hogy Isten óvja meg az Egyesült Államokat a háborúba való belesodródástól, amivel sokaknak álmát tépi széjjel. Különös súlyt ad ennek a beszédnek, hogy éppen annak a tényezőnek a szájából hangzott el, aki a leghivatottabb az angolszász kapcsolatok ápolására. Röviddel utána a hadügyminiszter tisztázza Amerika helyzetét: egyáltalában nem vágyódnak hadidicsőségre és elhárítanak minden az európai viszályba való beavatkozásra irányuló kísérletet. Kialakul Welles Sumner útiterve, elsősorban Németország szövetségesét, Olaszországot keresi fel és onnan egyenesen Németországba utazik, tehát az első szó ahogy Chamberlain a háborús célokat körvonalazó beszédében ki is mondja — Németországa.

Ennek a beszédnek idején Welles Sumner már a kékszalagos Rex óceánjáró fedélzetén utazik. Itt értesül arról, hogy Chamberlain Csehország és Lengyelország visszaállítását jelölte meg a háború céljának. Ausztriát a felsorolásból kihagyta, amiből Anglia háborús céljainak lecsökkentésére lehet következtetni. Egyebekben nyersanyag felosztásról, forgalmi és pénzügyi felkarolásról Chamberlain hajlandónak mutatkozik tárgyalni. Nem hangsúlyozza a nemzeti szocialista rendszer eltávolításának követelését. Egy héttel később a Timesben magyarázó vezércikk jelenik meg, amelyből kiderül, hogy Csehországnak és Lengyelországnak Anglia területi vo-

natkozásban egyáltalán nem kötelezte el magát, tehát nem a München előtti Csehországról vagy a háború előtti Lengyelországról van szó.

Hitler vezér is hallatja szavát. Az élettér, ahol német kéz plántálta el a civilizációt — Németországa! Németország vissza kell, hogy kapja gyarmatait! Ennyit tud Welles Sumner és vele együtt a nagyvilág, amikor hajója Nápolyban partot ér.

Roosevelt elnök is tengeri utazásra szánja magát a panamai földszoros és Nyugatindia szigetvilágának irányába. Sokan azt hiszik, hogy az elnök csupán elbujik a diplomaták és az újságírók kíváncsisága elől. Amde újabb meglepő hír száguldja be a világot: Angliának az előző háborúból Amerikával szemben fennmaradt tartozásai még kiegyenlítettlenek, engedje át tehát ezek fejében Brit-Hondurast, Jamaicát és egy sereg kis szigetet a Panama-csatorna útvonalában. Lám — gondolhatják Berlinben, ez a Roosevelt Amerikája más, mint a Wilsoné! Visszatér a hagyományos Monroe-elv irányába, attól el nem hajlik és az angolszász közösség dacára Angliával szemben is tárgyilagos. Róma után Berlin is szívesen fogadja az amerikai diplomatát, aki a Vezértől lefelé széles mederben folytatja békére vonatkozó puhatolózásait. Welles Sumner Berlinben szerez tudomást arról, hogy Svédország vállalta az orosz feltételeknek Finnországhoz való továbbítását és tapasztalja, hogy az északi béke érdekében Helsinkiben és Moszkvában éppen úgy tevékenykedik a német diplomácia, mint az amerikai. Ez a párhuzamos tevékenység alkalmas légkört teremt, ami érezhetővé válik Ribbentrop lapjában, a Börsenzeitungban. A Times-szel egyidőben ír a Börsenzeitung Lengyelországról és Csehországról. Mindkét ország visszaállítására szűkebb határok között, egy németellenes szövetséghez való csatlakozás lehetőségének tárgyi alapokon való kizárása mellett, nem ütközik a német álláspontba.

Ime a békekonferencia anyaga és tárgyalási alapja!

PARIS ÉS LONDON

Kétnapi lausanne-i tartózkodást igényel a németországi anyag feldolgozása, utána Páris következik. Párisban nem elégszik meg a francia államférfiak véleménynyilvánításával, Bullitt nagykövet jelentésével, az Egyesült Államok által különösen becsült Bonnet volt külügy, jelenlegi igazságügyminiszter fejtegetésével, még alaposan kikérdezi a brazil követet is. Kissé ideges hangulatra talál, mert a szenátusban Laval, a kamarában pedig Berenguer interpellációkat jegyeztek be, amelyeket ismét titkos üléseken kívánnak letárgyalni, de semmi olyan nem szivárgott ki a párisi tanácskozásokról, amely a zelőző háború „jusque au bout”, a végső teljes győzelem csatakialtására emlékeztetne.

Közben egy kis fergetege támad az angol—olasz szénvitának, amely mindkét állam okos engedékenységgel elsimult és köztudomásúvá válik Ribbentrop római utazása. Ennek a látogatásnak egyik félhivatalosan bevallott célja, hogy a Ducevel megismertesse és a Rómán át visszautazó amerikai diplomatának, a Duce baráti hangján át még egyszer

figyelmébe ajánlja a nem lelketlen német álláspontot.

Nagyon kedvezőtlen alkalomkor köszönt be Welles Sumner Angliába. A Szovjet és Finnország békét kötöttek. Alig lehet szépíteni, hogy Finnország ügyében Anglia és a Népszövetség politikája vereséget szenvedett. London amúgy is fellegvára a végső győzelemig való kitartásnak. Legalább ez a külső látszat. Welles Sumner nem zárkózik be az amerikai követség elfántsontornyába, hanem ugyanabba a szállóba hajt, ahol Halifax lord lakik. Így módja kínálkozik, hogy a nyilvánosság mellőzéseivel többször is eszmét cseréljenek és távoltartás maguktól a moszkvai béke miatt duzzogó és revansot követelő politikai hullámokat. Mindenféle árnyalat képviselőivel tanácskozik, még olyanokkal is, amely az alsóházban csak két taggal van képviselve, hiszen manapság nem lehet tudni, hogy egy két tagból álló párt mikor növekszik meg hirtelen többséggé. Mégis úgy tűnik fel, hogy Anglia hivottjai megálltak az engedékenységek útján, sőt talán vissza is fordultak arról. Hogy valójában mi képezi London álláspontját, azt ezidőszent még nem lehet tudni. Abban az órában, amikor Welles Sumner most már visszaútjára, repülőgépre ült Londonban, két éppen nem jelentéktelen egyéniség, Lloyd George és Hoare-Belisha az alsóházban szenvedélyesen támadták Chamberlaint és kormányát. Rá két és félóra pedig Párisban Daladier fogadta egy alapos kamarai mosakodás és egy viharos külügyi bizottság ülés után.

A Ducenek álláspontja eléggé nyilvánosságra hozott a béke kérdésében: valamennyi problémának tanácskozások útján való megoldása, teljes mértékben fedi azt a célt, amiért Welles Sumner elindult. A szembenálló erők bámulatos egyensúlya szerencsére eddig elhárította a katasztrófális vérontást és pusztítást, bár a világ megeléghetné a tengeri háború károsodását. Amerikában is, ha a háborús viszály tovább tart, a helyzetnek minden bizonnyal több kárát, mint hasznát látnák. A nagy távolság világosabb távlatából jobban látják, mivel sújtja a mai helyzet a hadviselőket és semlegeseket, nagy

CAPITOL MA A POLLO

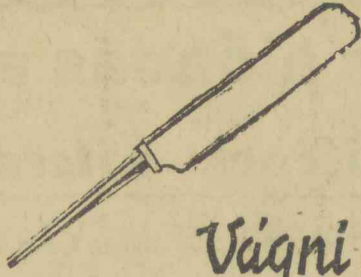
Heinz RÜHMANN és Hans MOSER
a szezon legsikerültebb német vígjátékában

13 SZÉK

A vadnyugat banditái

Izgalmas kalandorfilm, a főszerepekben:
FRED SCOTT

bíróalmakat és kis államokat egyaránt. Rémlik előttük az a szörnyű veszedelem, amely az erők valamely irányban való kitörése nyomán támadna. Viszont nem látnak a szemben álló felek között olyan ellentéteket és olyan maguk elé tűzött célokat, amelyek ne lehetne összeegyeztetni, vagy amelyekért érdemes lenne a világot rémületbe taszítani. Ebben a helyzetben nem áll meg egy szellemes politikusnak az a megjegyzése, hogy az államférfiúi felelősség olyan, mint a Demokles kardja, amely mindig fenyeget, de soha sem sujt le. Az Egyesült Államokbeli közhangulat kutató intézet is megállapította, hogy az ottani közvélemény többsége elárterítettnek látja az időt, hogy a béke Amerikába költözött bárkájáról egy galambot kiröpítsenek. Bárha a béke olajját vinné Welles Sumner magával, még mielőtt a háború rémségei Európát előzlenék!

Vágni így is lehet vele

de mennyivel jobban, ha a nyél is rajta van.

Ami a késnek a nyél, az a jó kávénak a Franck-kávépótlék.

Megszűnt az árvízveszedelem

A Behela víztömegei lefolytak, a Gyárváros veszélyeztetett házaiba visszatértek az emberek és a megyében is csökkent az áradás

Az árvíz, amely csütörtökről péntekre virradóra zúdult a városra és a megye számos helyére és pénteken át rettegésben tartott ezer és ezer embert, szombatra már kevésbé volt veszedelmes. Ez nemcsak a bekövetkezett derűs időnek, hanem a hatóságok által célszerűen elrendelt intézkedéseknek is köszönhető.

A VÍZTÖMEGEK LEFOLYTAK A CSATORNÁKON

A Gyárváros veszélyeztetett és elárasztott helyein, mint jelentettük, a városi vízmű emberei felszedték a csatornahálózat nyílásainak vasrácsait és ezenkívül csákányokkal számos helyen megbontották a csatorna felső részét, hogy így az árvíznek a csatornába való levezetését megkönnyítsék és sietessék.

A munkának megvolt az eredménye, mert a víz már pénteken este mindenütt apadóban volt.

A BEHELÁTÓL MÁR NEM KELL FÉLNI

Zbegan Vasile mérnök, a városi vízmű igazgatója szombaton délelőtt ezeket jelentette ki: — A veszély elmúlt. A víz szépen mind lefolyik a csatornában. Újabb víztömegek már nem jönnek a Behelából. Munkásaink és a katonák együttes fáradozásával

sikerült a Behela gátjait felemelni.

Tekintettel arra, hogy az árvíz aránylag hamarosan húzódik vissza, az épületekben nem nagy a kár. Egyik helyen egy udvari épület, amely vályogból készült, összedőlt. Ez már azonban rég omladozó volt. Nagy kára van azoknak a szegény embereknek, akiknek hajlékába behatolt a víz és ott elárasztotta a bútorok egy részét. Véleményem szerint a Gyárváros elárasztott részein vasárnapi megszűnik minden árvíz.

AZ EMBEREK VISSZATÉRNEK HAJLÉKUKBA

A Gyárváros külső részein, a Lorena és Telegrafului-uccákon csak a mélyedésekben viszsamaradt tócsák jelzik, hogy ott áradás volt. Ezekben az uccákon már ismét rendszeren lehet közlekedni. Az udvarokon és kerteken sok helyütt még elég magasan áll a víz és egyes házakat csak úgy tudtak tegnap délelőtt a lakók megközelíteni, hogy székekre fektetett padlókat vezettek a kaputól a ház ajtajáig.

A házakban azonban nincsen már víz és az emberek tegnap már megkezdték az áradás által okozott rongálások javíthatását.

A FŐPOLGÁRMESTER A HELYSZÍNEN

Baran Coriolan dr. főpolgármester, aki pénteken este tért haza a fővárosból, haladéktalanul jelentést tétetett magának az árvízről. Meghallgatta a tett intézkedéseket és helyeselte azokat. Szombaton korán reggel pedig megtekintette a Gyárvárosnak a Vadászerdőhöz közeli és elárasztott részét, valamint a Kunz-telepet. A főpolgármester megállapította, hogy az árvíz visszavonulóban van. Kijelentete, hogy

a mostani árvíz újabb sürgetés arra, hogy a város a Behela-patakat végre rendezze.

Apadóban van az árvíz a Kardos-telepen, Kimmel-telepen, a Crisan-telepen és a többi külső negyedben is.

AZ EMBERSZERETET ÉS SEGÍTSÉG MUNKÁJA

Montia Augustin gyárvárosi telekbíró nagy emberbaráti munkát végzett az árvíz által sújtott szegények gondozásával. A lakásukból kiköltözött szegény embereket részint a város éjjeli menedékhelyén, a Kunz-telepieket pedig az

ottani magaslaton álló iskolában és az egyik munkástelepi vendéglőben helyezte el. Pénteken este az árvízkarosultak között

száz kiló kenyert és harminc kiló szalonnát osztott szét.

Szombaton reggel valamennyien meleg rántott levest kaptak reggelire kenyérrel, a gyermekeknek és öregeknek pedig tej jutott. Szombaton délben az árvízkarosultak kétszáz adag ingyenes ebédet kaptak a gyárvárosi népkonyhán. Dícséretes és lelkes munkát végeztek mindvégig az önkéntes mentők is. Pénteken egész napon állandó készségben voltak és egész nap szállították a veszélyeztetett uccákból a betegeket és öregeket. A víz apadása után már nem akadt munkájuk és ezért a Telegrafului és Samuil Micu utcák sarkán levő vendéglőben berendezett mentőállomást még pénteken este kilenc órakor megszüntették.

A városi védőnő is sorra látogatja az egyes családokat és kimutatást készít arról, hogy kik szorulnak még rá a közellátásra.

A BEGA EGY MÉTERREL APADT

A Bega vízállása szombat reggelre egy méterrel apadt. A lefolyás gyors és újbóli emelkedés nem várható. Már jelentettük hivatalos helyről nyert értesülés alapján, hogy a Bega részéről semmi veszedelem nem fenyeget. A biztonság e tekintetben most még inkább fokozódott. A VESZÉLY A MEGYÉBEN IS CSÖKKENT Szombaton délelőtt felkerestük Sava Ioan

GRIPA

és az összes velejáró kellemetlenségek: mell-, hát- és fejfájások, ideges zavarok és a láz, oly szerrel gyógyítandók, amely mindezekre hat csökkenti a lázat, enyhíti a fájdalmakat és megnyugtatja az idegeket. E teljes hatékonyság csak egyetlenegy gyógyszerben van meg és ez a

NEURALGINE JURIST

mérnököt, a folyammérnöki hivatal vezetőjét. Hangsúlyozta, hogy

az árvízveszély az egész megyében lényegesen csökkent.

A külső begai helyzet most Cene mellett kulminál, ahol gátszakadás fenyeget. Nem valószínű, hogy ez megtörténik, mert katonaság és munkásság válvitve dolgozik a gát erősítésén. Gilád alatt a Birda-patak megáradt vize átlépte a gátat, majd

egy helyen át is szakította azt.

AZ ÁRVÍZ HALÁLOS ÁLDOZATA

A sanandrei (szentandrás) csendőrség jelentése szerint az árvíz emberáldozatot is követelt. Kosztolán Kálmán (uisentesi (ujszentesi) gazda, aki az áradás idején szekerevel útban volt hazafelé, eddig nem érkezett vissza Uisentesre (Ujszentesre) és így

valószínűleg az áradatban lelta halálát.

Kosztolán két nap előtt nyolc disznóval megrakott szekerevel Biled (Billéd) községbe ment, ahol a sertéseket átadta Heintz Ferenc ottani kereskedőnek. Amikor visszaindult, útközben Becicherecul Mic (Kisbecskerek) közelében útólérte az árvíz. A szekér éppen egy hídon haladt keresztül, de

a hőmpolygó áradat lesodorta a vízbe.

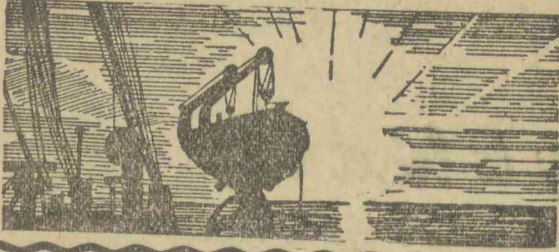
Két felszerszámozott lovának hulláját a hídtól mintegy száz méterre megtalálták, de a gazda holtteste eddig nem került elő.

SÜRGŐSEN SZABÁLYOZNI KELL A BEHELA-PATAKOT

A Behela-patak áradásával kapcsolatban Mócsy G. Miklós műszaki tanácsos szakszerűen szól hozzá ehhez a kérdéshez és figyelmébe ajánlja a város vezetőségének azokat az intézkedéseket, amelyek az áradással kapcsolatban a veszély elkerülése érdekében megvalósítandók volnának. Még az 1933. évben, Mócsy G. Miklós kulturális főnöksége ideje alatt és az ő irányítása mellett, elkészült a Behela-patak rendezésére és ezzel kapcsolatosan a Kimmel-telep és környékének ármentesítésére vonatkozó terv, amely akkor jóváhagyást is nyert. A város csináltatta meg ezt a tervet, amelynek megvalósítása most minél sürgősebbnek bizonyult. Nem lehet közömbös az, hogy a város lakott területén néhány száz holdra terjedő rész évről-évre árvízveszélynek legyen kitéve.

A helyszínén, a jelenlegi árvíz alkalmával szerzett tapasztalataim alapján — mondja Mócsy G. Miklós — állíthatom, hogy a már elvonulóban levő árvíz úgy a város tulajdonát képező utakon, területeken, a kárvallott háztulajdonosok házaiban, kertjeiben, a lakók ingóságaiiban okozott károk végösszege van olyan nagy, mint amely összegért már régóta meg lehetett volna csinálni a Behela-patak rendezését és a lakott területek ármentesítését. A város vezetősége az utóbbi időben dícséretes közmunkákat létesített s ebbe a városépítési programba bele lehet illeszteni a Behela-patak rendezésének megoldását is a polgárok egy részének élet- és vagyónbiztonsága érdekében. A rendezés munkájának jórészt közmunkával is lehet végeztetni és a kiviteli költségekhez talán az államot és a vasutat is meg lehet nyerni. Amennyiben pedig költségvetési fedezet erre a célra nem volna található, úgy inkább más előirányzott munkát kell elhalasztani, de ezt meg kell csinálni, amíg nem késő. Sürgős preventív intézkedésre volna szükség, mert ha az árvíz itt van, akkor már nem tudunk segíteni. Szilárd meggyőződése, hogy az érdekelt ház- és földtulajdonosok a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett is ezen a címen anyagi hozzájárulást és természetbeni munkát is hajlandók vállalni. Mócsy műszaki tanácsos 33 éves vízi-mérnöki tapasztalattal és kipróbált szaktudással rendelkezik, javaslata tehát figyelmet érdemel.

Rendkívül érdekes előadás a színes fényképezésről!

„Képek a természet színes tündérvilágából”

Több, mint 100 színes Leica-fénykép kerül nagyszerű vetítésben bemutatásra szerdán, 1940. március 20-án este 9 órakor a Salvarea termében.

Beszél: WALTER BENSER, a wetzlari Leitz Művektől. — Belépés díjtalan!

Apró mozaikok, pillanattfelvételek és megfigyelések a mai Franciaországból

A „Chronique de la Sorbonne et des Armées” címen megjelenő új havi folyóirat, amelyet a párisi egyetemek adnak ki, hogy hadbavonult hallgatóikat az egyetemek és tudományberkiben történekről időnként értesíthessék és így a bölcsekedő és harcoló frontok közötti összeköttetést fenntarthatassák, legutóbbi — negyedik — számában a következő kérdésekre keres választ az olvasóktól:

1. Mi volt az a momentum, amely önt a bölcsekedés tudományára felvonzotta? Mit vár, vagy remél ettől a tudománytól?

2. A háború első négy hónapjának tapasztalatai mennyiben változtatták meg erre vonatkozó eddigi véleményét?

Azt hiszem, a második kérdésben nem nehéz humort felfedezni.

A háború tartama alatt helység- vagy városneveket nem szabad említeni, csupán ennyit: „Quelque part en France” (valahol Franciaországban). Ebből is megszületett már az első szócikk: „Quelque part en souffrance” (valahol elheverőben). Souffrance szót alkalmazzák a vasúton postán, vagy ruhatárakban sokáig ki nem váltott „heverő” portékákra.

Az is humorosan hat különben, amikor egy csoport cseh katonák van fényképezve az Eiffel-torony tövében, a kép alatt a felírással: „Cseh katonák valahol Franciaországban”.

A legkisebb francia pénzegység az öt centimes. A köznapi életben öt centimes helyett egy „sou”-t mondanak, a tízcentimes két sou, az egyfrankos húsz sou. Az egyik újság most összeállította, mit lehet vásárolni egy sou-ért: egy porcelán szigetelőt, egy tábori levelezőlapot, két játékgolyót, egy nyalókát, három gombostűt, beleszúrva kartónlapra, egy nadrággombot, vagy egy kis, úgynevezett robbanóbékát, amely ledobva a kövezetre pisztolylövészerű csattanással szíjjelrobban. A golyóval játszani lehet, a tábori levelezőlapon pénzt lehet kérni a nagynéniktől, a gombostűre tűzött papírszálócskával a térképen meg lehet jelölni az ellenfelek hadállásait, hja igen!... még egy csavart is lehet kapni, amelynek felhasználását illetőleg az adókvetőbizottságok szolgálhatnak tanáccsal.

A „Paris Soir”-ban olvassuk: Egy párisi kereskedő címére hatalmas olajfestmény érkezett, szépen kidolgozott, nehéz aranykeretbe foglalva. Mily nagy volt a kereskedő meglepetése, amikor a papírgöngyölegeket lebontva, ott állott előtte egy életnagyságú Hitler portrait. A német kancellár személyisége — gondolhatjuk — ezekben a napokban nem éppen rokonszenves és a kereskedő, hogy hazafias meggyőződésében az ismerősöknek még eszébe se juthasson kételkedni, mérgeződéve a bolt sarkába dobta a képet. Esés közben a nehéz keret szíjjel repedt és bankjegyek hullottak ki a rájárából és pedig nem kevesebb, mint pontosan 9000 font sterling.

Néhány nappal később, amikor az unokaöccs váratlanul megérkezett Berlinből és egyenesen jött a pénzért, megoldódott a rejtély is.

A marseillesi laktanyában honvédelmi kötelességeikre oktatják az újoncokat.

— Nos, Olivius, — kérdi az őrmester, meg tudnád-e mondani, mi a haza?

— A haza... a haza... az a hely, ahol az édesanyánk van...

— Nagyon jó, — dicséri meg az őrmester, — hát te, Márius, mit gondolsz, mi a haza?

— A haza, — vágja ki büszkén Márius, — ahol az Olivius mamája van!

Az eltévedt angol hadirepülő szerencsésen földet ér egy, az ellenség szemé elől gondosan leplezett katonai repülőtéren.

— Miről ismerté fel, hogy itt egy repülőtér van? — kérdi tőle a repülőtér parancsnoka.

— Arról, hogy leplezve van! — válaszolta a pilóta.

Az ócskavasgyűjtésre megmozdult az egész ország. Az uccákon véges-vegig, amerre csak a szem ellát, ócskavas halmazok sorakoznak a kapuk előtt, várva, hogy az aznapra jelzett gyűjtők összeszedjék és elvigyék. A kávéház terraszának legészlső asztalánál ülök, az üvegablakon túl, a kapu előtt is egy ilyen halmaz. Ilyen alkalmakkor tudja meg az ember, mennyi minden haszontalan, felesleges dolgot tart otthon a lakásában, amiknek semmi hasznát nem veheti. Mit látunk itt is az eldobott portékák közt? Öreg ágyszőnyeget, hajsütővasat, lyukas fazekakat, papagálykalitkát (madár nélkül), kályha-csőveket, biciklikerekeket, egy másfél méterre kiálló hosszú vasrudat, amelybe már a harmadik járókelő üti bele a bokáját... mind, mind csupa olyan dolgok, amelyeket már régesrég ki kellett volna dojni, de hát várt velük a gazdája: hátha jó lesz valamire. Ha az emberek otthon egy unalmas vasárnap délután átkutatnák lakásukat, le-

fogadom, hogy az ottlévő holmik egy harmadát nyugodtan kidobhatnák.

Az egyik déli lap kirakatában még a világ-háborúból emlékiül megőrzött német ágyúlövedék hatalmas repesze van kiállítva, alatta a felírás: „Vissza a feladónak!”

Az alábbi pedig a fentebbi papagálykalitkáról jut eszembe: Slavek Frantisek prágai polgárnak megszökött a papagálya. A szőkevény bizonyára nagy szomorúságot idézhetett elő a családban, mert több prágai lapban volt olvasható a hirdetés, mely szép jutalmat ígér annak, aki a madarat visszahozza. Tekintettel arra a közismert tényre, hogy a papagály beszédes állat és bizony nem igen tesz lakatot a szájára — azaz, pardón: a csőrére — amelyből egynéhány elejtett megfigyelt beavatatlan fülek is meghallhatnák, Slavek Frantisek úr szükségesnek tartotta a hirdetés alján utóiratban megjegyezni: „A madár véleménye nem azonos az enyémel!”

Végül egy utazási iroda hirdetése:

Téli sport 1940-ben.

Kényelmes, meleg autocar.körseták a harc-
tereken.

„Látogassa meg a Maginot-erődöket!”

Jutányos árak!

48 óra a kazamata-kupolában 2000 frank
(Önműködő lövegek vasheton
fedezéke 500 frank ráfizetés)

Egy éjszaka az előőrs állásokban 3000 frank
(Saját tüzérségi tűzben napi 10.—
ellenséges tüzérségi tűzben napi 500.—
ráfizetéssel)

ellenséges pergőtűzben (amennyiben az
időjárás megengedi) . . . 10.000 frank.

Felderítő járőrben való egyszeri rész-
vétel . . . 20.—

Kézitusa foglyokkal . . . 5000.—

Sebesülés garantálva . . . 20.000.—

Kotzig Károly.

Csütörtökön a SCALA moziban bemutatjuk

Bíró Lajos örökbecsű regényének filmváltozatát:

HOTEL IMPERIAL

A főszerepben ISA MIRANDA és RAY MILLAND.

Szerdáiig AZ ACÉLSARKÁNY című szenzációs Mille-film fut, a főszerepben Barbara Stanwick

Gyárfás Elemér dr. nagy beszéde a szenátusban

Joakaratu légkör megteremtése mellett
nem lehetnek ellentétek

Bucurestiből jelentik: A szenátus ma meg-
szavazta a katonai összpontosítottak a alátag-
jainak segélyezésére vonatkozó törvényjavasla-
tot, majd folytatta a felirati vitát, amelynek so-
rán Bragaleanu C. a munkásság nevében beszélt.
Tomkov a bolgár nemzetiség nevében a külpoli-
tikai vonatkozásokra kitérve és az ország meg-
erősítésére vonatkozó erőfeszítésekről megem-
lékezve rámutatott arra, hogy a bolgár kisebbség
a román nemzet mellett áll.

Gyárfás Elemér szólt fel ezután és töb-
bek között a következőket mondotta:

— A törvényhozás második ülészakáná-
kezdetén leszögezni akarjuk, hogy mi, a magyar
nép képviselői, most is az együttműködést ki-
vánjuk, meggyőződésünk alapján, teljes őszin-
teséggel, azoknak a megvalósításoknak érdeké-
ben, amelyeket Őfelsége, a Király, trónbeszédé-
ben a jelenlegi törvényhozás céljaként jelölt
meg.

Ez a lojális együttműködés, amellyel az épí-
tő munkát kívánjuk szolgálni, egyben kö-
telességünk népiünk irányában is,

mert nem létezik törvény, amely ne befolyásolná
népünk életét is. Ezt a kötelezettséget azonban
csak úgy tudjuk teljesíteni, ha őszintén és vilá-
gosan rámutatunk népünk érdekeire, panaszaira
és érzéseire. Nagy hiba lenne részünkről, ha el-
titkolnánk, vagy nem hívnánk fel a kormány fi-
gyelmét ezekre, mert hiszen

az ország létérdekeit csak úgy lehet meg-
teremtteni, ha minden részlet és minden
szempont tisztán áll a törvényhozók előtt.

Mindenkor hangsúlyoztam és most is fenntar-
tom, hogy sohasem volt célunk kisebbségi szem-
pontjainkat rejtegetni, ellenkezőleg, olyan hely-
zetet kívánunk teremteni, amelyben

szükséges a harc ezen kisebbségi érdekek
megvédésére és elismerésére,

hanem mi is minden erőnket a közösségi érdekek
szolgálatába állíthatjuk, amelyek népünket is ér-
deklük, mert sorsa szorosan és elválaszthatatlan-
ul összefügg a román nép sorsával. Ezek a szem-
pontok vezettek akkor — meghallgatva a meg-
boldogult Calinescu Armand miniszterelnök fel-
hívását, — bejelentettem együttes belépésünket
a Nemzeti Ujjászületés Frontjába, párhuzamo-
san kifejtve akkor: legelőször kívánságainkat
és panaszainkat olyan mérséklettel, amelyet

a megboldogult miniszterelnök hangsúlyo-
zott, amidőn biztosított arról, hogy ezek tel-
jesítést nyernek.

És valóban, kormányzásának aránylag rövid
ideje alatt, ezen kívánságok egyrésze teljesedés-
be ment, másik, igen jelentős része pedig — kép-
viseletünk a helyi közigazgatásokban és a NUF-
ban — részletes előkészítés állapotába került.
Hinni akarjuk, hogy a megboldogult Calinescu
miniszterelnök által érvényesített szellem vezér-
lő jelleggel érvényesül a jövőben is. A magyar
törvényhozók kifejezik azon óhajukat, hogy a
megértés szelleme, amelyet Őfelsége, Carol ki-
rály trónbeszédében a kormány számára útmu-
tatásként megjelölt, a jövőben is érvényesül az
azóta felmerült jelentős kérdések kielégítő meg-
oldásában és a kormány segítségét nyújt ne-
künk, hogy minden vonalon jóakaratu légkör
teremtessék, amelyben megértés nyilatkozik meg
ügyeink iránt, hogy a jövőben elkerülhetővé vál-
jék újabb ellentétek felmerülése.

— Ezen nyilatkozatunkat afeletti megelé-
géssel tesszük, hogy a kisebbségi minisztérium-
ban az állandó és közvetlen kapcsolat, az alapo-
s és kölcsönös tanulmányozás elve irányítja
a munkát, amely elvnek megőrzését kívánja.
Biztosítjuk a kormányt, tisztelt szenátus és ro-
mán közvélemény, hogy szempontjaik értékelé-
se nemcsak a magyarság lelki megbékélését szol-
gálja, de jelentős mértékben szolgálja az ország
magasabb érdekeit is. (Élénk taps.)

DELI HIRLAP

autmoata telefon száma: 28-10

...és éppen ezért oly
hatásos a fogkő ellen!

A Kalodont felülmúlhatatlanságát szulfortzin oleat tar-
talmának köszönheti, ennek a tudományosan elismert,
klinikailag kipróbált, fogkő ellen hatásos szernek. Kalo-
dont fogkrém rendszeres használata megvédi a fogkő
veszélyétől, a fogak meglazulásától és sokszor egész-
séges fogak kihullásától.

Ha Ön nemcsak fehér, de egészséges fogakat is sze-
retne, úgy használjon állandóan Kalodont fogkrémet.
Ez megadja Önnek azt a biztos tudatot, hogy fogal-
szépek és egészségesek maradnak.

KALODONT

fogkő
ellen

A volt vasgárdisták hűségnyilatkozatot tettek az uralkodónak

Bucurestiből jelentik: A feloszlatott vas-
gárda volt tagjainak küldöttsége megjelent Ta-
tárescu miniszterelnöknél, akivel közölték, hogy
a belső béke és megegyezés érdekében indított
akcióban részt kívánnak venni, egyben pedig
írásbeli nyilatkozatot nyújtottak át, amelyben
hozzájáruulásukról biztosítják az új politikai
rendszerrel. Ez a nyilatkozat jó benyomást keltett
az ország közvéleményében.

A volt légionárius mozgalom tagjai az alanti
tartalmú írásbeli nyilatkozatot nyújtották át
Tatarescu miniszterelnöknek az uralkodóhoz
való továbbítás céljából:

Felsőg!

Az emberek és az idők mostohasága meg-
gátol bennünket abban, hogy Felsőged trónjá-
nak lábához letegyünk szeretetünk és hűség-
ünk kifejezését, amely lelkiünket áthatja.
Semmiféle szenvedés és szükség nem törölts
ki lelkiünkől egy pillanatra sem a Korona és
a Trón iránti szeretetünket és hűségünket. A
Koronának és Felsőgednek Nagyrománia jó-

vőjébe vetett bizalma volt és marad is az
egész nemzedék reménye. A félelemnélküli
harcosok, akik a nemzeti egységért küzdöttek,
sohasem kételkedtek abban, hogy ennek a
nemzedéknek Uralkodója lesz egy erős Romá-
nia megteremtője, amelynek határai megvál-
tozhatatlanok és tiszteletet parancsolók ma-
radnak a világpolitikában.

Eljöttünk ide, szabad szívvel és akarat-
tal, hogy a trón zsámolyához elhelyezzük sze-
retetünket, bizalmunkat és munkakészségün-
ket, amelyekről áldozatkészségünk fog tanus-
kodni. A tegnapi vasgárdisták, akik ma har-
cosai az országnak, Felsőged köré gyülekezve,
készen állnak a királyi parancs végrehajtásá-
ra, hogy ezáltal áldozatot hozzanak a nemzet-
nek. Biztosítjuk Felsőgedet, hogy úgy a belső,
mint a külső ellenség ebben a harcos nemze-
dekben áttörhetetlen sziklafalat fog találni,
amelyen megtörik minden kísérlete. Várva
Felsőged parancsát, tiszta szívünkől kiáltjuk:
Eljen Felsőged!

Teleki Pál magyar miniszterelnök: „Őszinték, mérsékeltek, megértők és józanok vagyunk“

Budapestről jelentik: Gróf Teleki Pál ma-
gyar miniszterelnök a kormánypárt kassai gyű-
lésén beszédet mondott és többek között ezeket
jelentette ki:

— Nekünk rendkívül fontos, hogy megvé-
delmezzük hazánk jelenlegi határait és érvénye-
sítsük nemzeti érdekeinket. Nem könnyű feladat
ilyen európai krízisben egy nemzet sorsát intéz-
ni. Mindenki tudja a határokon belől és a hatá-
rokon kívül, hogy

függetlenségünk előttünk mindig szent volt
és hogy kötelességünk a jövőben is ezt a füg-
getlenséget megvédelmezni. Nagyon is tisztában
vagyunk őseink örökségével és érdeklődünk vé-
reink és Szent István népe iránt. Ez az érdek-
lődésünk változatlan marad. Ismerjük azt a fel-
adatot, ami a Dunamedencében reánk vár és euró-
pai küldetésünket. Azzal is mindenki tisztá-
ban van, hogy Európa sorsa mindenkor bennün-

ket is érintett és azt is tudja mindenki, hogy
őszinték, mérsékeltek, megértők és józanok
vagyunk.

— Ez volt a mi politikánk, amikor a Duna-
medence teljes egészében hozzánk tartozott és ez
lesz a politikánk a jövőben is. Jóindulattal nyújt-
juk ki kezünket mindazok felé, akik hasonló jó-
zansággal, őszinteséggel és mérséklettel gondol-
koznak, de csakis ilyen feltételek mellett. Mi kü-
lönösen őszinték vagyunk, türelmünk is van,
mert egy ezredéves nemzet türelemmel rendel-
kezhetsen. Őszintén és minden támadó él nélkül ki-
mondjuk azt, amit gondolunk, mert ezek olyan
dolgok, amiket mindenkinek tudnia kell, aki
résztvesz Európa sorsának irányításában.

A miniszterelnök ezután hangsúlyozta, hogy
a magyar nemzetnek minden erkölcsi és fizikai
erejét egységesíteni kell.

(Rador.)

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

VÉGZET

Rejtett utakon, zajtalan léptekkel
Halad tova, de nyoma itt marad
Életünknek nem várt eredményében,
Vele szemben béna az akarat.
Vigadsz?... Kacagsz?... Könnyet fakaszt szemedbe
S ha felzokogsz, vígadni kényszerít;
Szárnyára vesz és a jólét ölébe
Irányítja tétova lépteid.

Némán halad, nem törődve idővel,
Melyben az élet küzdve gomolyog.
Nem tudja senki, honnan jött, hová megy
S hogy mit hoznak nekünk a holnapok.
Szárnyának röpke, alig — rebbenése
Egy életre jelöli útjaid
És egykedvűen nézi, hogyha holnap
Koldussá avatnak a rongyaid.

Azért ne nézz se jobbra, se balra,
Amíg nem értél fejtett céلودig,
Mert aki folyton jobbra, balra fürkészt,
Helyes útjáról eltávolodik.
Hisz ügyis mindegy: örvényeknek szélén
Jársz-e, vagy ligetek bársonyos útjain,
Tudd meg: a végzet nem törődik azzal,
Hogy mi épült s mi dült romba nyomain.

KOSZTOLÁNSZKY ISTVAN

— **IDŐJÁRAS:** Változó felhőzet, élénk szél és a hőmérséklet csökkenése várható. Éjjel fagy.

— **Németország új konkordátumot köt a Vatikánnal.** Bernből jelentik: Híre terjedt annak, hogy tárgyalások indultak meg a német kormány és a Vatikán között új konkordátum ügyében, amelynek alapján Lengyelországban, a protektorátusban és a német birodalomban a vallás gyakorlását szabadabbá teszik. A tárgyalások — hír szerint — Berlinben folynak Ribbentrop külügyminiszter és Orsenigo pápai nuncius között. (Rador.)

— **Internálják a Graf Spee legénységét.** Buenos-Ayresből jelentik: A kormány úgy rendelkezett, hogy a Graf Spee valamennyi matrózát koncentrációs táborba helyezték el 10 napon belül és nem áll jogukban egyenruhájukat viselni. (Rador.)

— **Roosevelt beteg.** Washingtonból jelentik: Roosevelt titkársága közli, hogy a köztársasági elnök náthalázban megbetegedett.

— **Dagad a holland kémkedési botrány.** Amsterdamból jelentik: Akémkedési ügyben eddig négy letartóztatás történt és még újabb őrizetbe vételek várhatóak. Az eljárás azért indult meg ebben a nagyszabású kémkedési ügyben, mert Long volt tengerész pilóta Wlissingenben megtudta a holland és a külföldi hajók érkezési, valamint indulási időpontját és az adatokat Rotterdamra továbbította, ahonnan azokat külföldre juttatták el.

— **Churchill leánya életveszedelembe.** Londonból jelentik: Mary Churchill, Churchillnek, az admirális első lordjának legfiatalabb leánya csodával határos módon menekült meg egy súlyos balesettől. A southjessingtoni földalatti villamosállomáson felugrott a már induló vonatra. Miután a földalatti vasút elindulása alkalmával az ajtó önműködően zárulnak, Churchill kisasszony a lökés erejétől a Perronra esett. A legutolsó hírek szerint Mary Churchill nem sebesült meg, de súlyos idegsokkot kapott.

(—) **Baran Coriolan dr. főpolgármester itthon.** Baran Coriolan dr. főpolgármester, aki hivatalos ügyekben néhány napon keresztül Bucurestiben tartózkodott, hazaérkezett és újból átvette hivatalának vezetését.

— **Hetvenöt lejles kedvezményes vízummal lehet utazni a budapesti mezőgazdasági kiállításra.** A március 30 április 7 napjain rendezett budapesti mezőgazdasági kiállításra folyó hó 20-tól kezdve a CFR vonalakon visszautazásnál, a MÁV vonalakon oda-visszautazásnál 50 százalékos kedvezménnyel lehet utazni. A kedvezmény igénybevételének első napja március 20. (tehát nem 24-e, amint eddig a közöltük), a visszautazás utolsó napja április 13. Kedvezményes jegy váltására a menetjegyirodákban beszerezhető 200 lejles vásári igazolvány jogosít. Legújabb rendelkezés értelmében a vasúti jegy megváltható Budapestig és vissza a menetjegyirodákban. A magyar jegy árát hivatalos pengőárfolyamon számítják. A zsidó vallású román állampolgároknak is lehetőséget óhajtván nyújtani a kiállítás megtekintésére, a cluji (kolozsvári) Magyar Konzulátus a revizión átestek román állampolgársági bizonyítvány és utazási igazolvány felmutatása esetén, 12 napra szóló kedvezményes vízumot állít ki. A kedvezményes magyar vízum ára 75 lei.

(—) **Jövő héten újra közlekedik a beszüntetett Rapid-vonat.** Négy hét előtt a vasúti vezérigazgatóság ideiglenesen beszüntette a Timisoaráról (Temesvár) reggel 7 óra 55 perckor Bucurestibe induló és az este 23 óra 25 perckor Bucurestiből Timisoara érkező két Rapid-vonatot. A vezérigazgatóság intézkedett, hogy március 21-től kezdve a két Rapid-vonatot ismét közlekedjék.

Csak

GRAND HOTEL

LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestiben
Központi tekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos
Calea Victoriei No. 11. - Telefon 3-34-10

(—) **Egyháztanács választása a Belvárosban.** A belvárosi római katolikus egyházközség választmánya legutóbb lefolyt ülésében elhatározta, hogy évi rendes közgyűlését április hó tizennegyedikén, vasárnap délelőtt feltizenegy órakor tartja meg és a közgyűlés után tizenegy órakor kezdődik a negyven tagból álló új egyháztanácsnak a megválasztása. A választás egységes listával paritásos alapon megy végbe és előzetes megegyezéssel történik. Az egyházközség tagjai az említett napon délelőtt 11—1 óra között és délután 3—5 óra között az egyházközség hivatalos helyiségében adhatják le szavazatukat az egyháztanácsi választásra.

(—) **A folyók jégtorlásait eltávolítják.** A királyi helytartóság műszaki osztálya utasította Timis, Arad és Hunedoara megyék prefekturái hivatalait, hogy a Mures folyó jegét a hídak közelében munkáscsapatokkal daraboltsassák fel. Ahol nagyobbak a jégtorlások, ott a katonaság közbejöttével robotantásokat kell végezni.

Száz meghűlés, gripna

DIANA

bedörzsölés

(—) **Virágvasárnapi és nagyheti istentiszteletek a református egyházban.** A református egyházban virágvasárnaptól kezdve a hét minden napján igehirdetéses istentisztelet lesz. Ezeknek sorrendje a következő: Virágvasárnapján délelőtt 10 órakor a templomban prédikál Bereczky Sándor. Ugyanakkor a Gyárvárosban (Str. Dacilor 10) prédikál Debreczeni István. Délután fél 4 órakor Rónácon az általam iskolában prédikál Debreczeni István. Délután hat órakor a templomban prédikál Nits István Hétköznaponként este hat órakor a templomban sorozatos biblia magyarázatot tartunk ezzel a címmel: Emberek Krisztus szenvedésében. Hétfőn: Barabás (Máté 27:15—24). Keddén: A nép (Máté 26:25). Szerdán: A csufolódók (Máté 27:39—43). Csütörtökön: Az egyik gonosztevő (Luk. 23:39). Pénteken: A másik gonosztevő (Luk. 23:40—43). Szombaton: Nikodémus (Ján. 19:39—40). A Gyárvárosban hasonlóképpen minden este hét órakor lesz bűnbánati istentisztelet.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Vasárnap, március 17-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszertár.

Gyárvárosban a Badea Cartan téren levő Maszalisz gyógyszertár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszertár.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszertár.

Józsefvárosban a Preyer uccában levő Ungváry gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Hétfőn, március 18-án a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszertára.

Gyárvárosban a Stefan cel Mare uccában levő Jahner R. gyógyszertár.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Maria gyógyszertár.

Józsefvárosban a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

(—) **Az ácsok védőszentjének ünnepe.** Március 19-én, kedden ülik meg az ácsiparosok védőszentjül Szent József ünnepét. Ebből az alkalomból a józsefvárosi plébániatemplomban kedden délelőtt nagymise lesz, amelyen az ácsok testületileg jelennek meg zászlójuk alatt és az oltár körül elhelyezkedve aszisztálnak a mise alatt. Metzger Márton dr. prépostplébános mondja az ünnepi misét.

(—) **Református istentisztelet Rónácon.** Virágvasárnap délután félnégy órakor református istentisztelet lesz Rónácon. Az istentiszteletet Debreczeni István lelkész tartja.

— **Akinek bélműködése állandóan rossz,** az a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorra egy pohárral bevéve — csakhamar rendes bélműködést, jó gyomor-emésztést és kielégítő anyagcserét érhet el. Kérdezze meg orvosát.

(—) **Az erkölcsi bizonyítványt a várostól kell kérni.** A timisoarai (temesvári) rendőrség közli, hogy ezentúl nem a rendőrséghez intézett kérvénnyel kell kérni az erkölcsi bizonyítvány kiállítását. Az erre vonatkozó kérvényeket a városházán kell benyújtani és a város állítja ki az erkölcsi bizonyítványt.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Lehmann Fülöp negyvenkét éves vasúti nyugdíjas, Babcsányi János hatvanöt éves munkás, Kigyósi Zsuzsanna született Márton hatvanöt éves, Gazda Mária született Schebesztha ötvennégy éves munkásnő.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Sala Floarea, Tataru Titu, Bichescu Anita Dorina, Rump István, Stan Petru, Trif Elisabeta, Bachici Dragomir.

Mozi

MŰSOR:

Vasárnap és hétfő

CAPITOL: A vadnyugat banditái (angol film)
CORSO: A tizenhárom szék (német film)
SCALA: Az acélsárkány (angol film)

Husvétii segítség

után nyújtja sok szegény ember munkátalan, vagy pedig munkaképtelen tenyerét. Az éhség és a hideg mindig fáj, de különösen fáj akkor, amikor az emberek ünnepeket és amíg mások jóllaknak, nagy számmal vannak olyanok, akiknek nincsen betevő falatja. Közeledik husvét, a Feltámadás és a Megváltás ünnepe. Gondoljunk Jézus Krisztus kedvéért azokra, akikkel a sors mostohán bánk. Néhány felesleges lei mindenkinek akad a zsebében. Adjuk össze azokat olyanok számára, akiknek annyjuk sincsen. A Déli Hírlap szerkesztősége a husvétii ünnepek előtt ismét olvasóinak gyakran kipróbált jószívűség forduló és kéri őket, adakozzanak a Déli Hírlap szegényalapjára.

SZASZ ZOLTAN IRÓ MEGHALT. Budapestről jelentik: Szombaton délelőtt 11 órakor hosszú szenvedés és súlyos betegség után 63 éves korában meghalt Szász Zoltán, néhai Szász Károly református püspök fia, a magyar írás és újságírás egyik kimagasló és jólismert tehetsége. A magyar újságíró egyesület a saját halottjának tekinti és március 19-én temeteti el.

(—) **A firtéazi (féregyházi) hajléktalan család javára** Hack Sándor olvasónk Dettáról száz leít küldött. Gyűjtésünk ezzel 12.310 lei.

(—) **Nem emelik a kenyér árát.** A pékek küldöttsége felkereste a városházán Warth Péter dr. alpolgármestert és kérte, hogy a város a félbarna kenyér árát kilónként az eddigi kilenc lei helyett emelje fel kilenc lei és ötven banira. Warth Péter dr. alpolgármester kijelentette, hogy a kenyér árát a város nem változtathatja meg. A város gazdasági hivatalának a búza és a liszt áraitól szóló jelentése alapján a város fenntartja a mostani kenyérárakat.

— **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek** reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő anyagcserét hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

(—) **Szaporodott a tüdővész áldozatainak száma.** A városi főorvosi hivatal megállapítása szerint az utolsó másfél hónap alatt bekövetkezett halálozások harminc-negyven százaléka a tüdővész volt az oka. A nagy és kemény tél, továbbá a szegény néposztálynál beállott fahány és silány táplálkozás tette lehetővé, hogy a tüdővész a rendesnél jóval több áldozatot szedjen.

(—) **A Begába esett.** Volintan Ioan negyvenhét éves piaci árus a Gyapjuipar közelében a Begába esett. Előzőleg alaposan a pohár fenekére nézett és így történt a baleset. Szerencsére idejében észrevették és kimentették a vízből.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) **Muntean Gheorghe görög katolikus püspöki helynök nyugalmában.** Muntean Gheorghe timisoarai (temesvári) görög katolikus püspöki helynök nyugalmába vonul. Muntean Gheorghe, aki immár hetvenhét esztendő, 1924 év óta működik városunkban és közbecsülésnek örvend. Balan Ioan dr. görög katolikus püspök Timisoara-gyárvárosi görög katolikus plébánossá és püspöki helynöké Ratiu Iuliu dr. devai esze respübánost nevezte ki, akinek beiktatása május elején megy végbe.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó** a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **Zürichi tőzsdezárlat.** Páris 936 és fél, London 16.53 és fél, Brüsszel 75.75, Milánó 22.52 és fél, Amszterdam 336.85, Berlin 178.70, Szófia 550 árú, Belgrád 10, Bucuresti 340 árú.

(—) **Orvosi hír.** Dr. Brády rendeléseit újból megkezdte nemi- és bőrbetegeknek. Rendel 8—12 és 4—6-ig. I. Bui. Regele Ferdinand 1. (Löffler A. palota). Telefon 23—24.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban a következő párok kötötték házasságot: Köller Kelemen köztisztviselő és Zeinger Linka, Pál József cipész és Hinner Józsa Mária, Liber Mihály órás és Eisenmann Katalin, Marx János villanyszerelő és Faber Katalin.

Grippa előjelek!

lehangoltság, fej és végtag-fájdalmaknál, azonnal

ASPIRIN

TABLETTÁT

csak a Bayer előkészítéssel!

Sidorovici Teofil Románia szerepét ismertette a szenátusban

Magyar képviselő a kisebbségek magatartásáról

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülése 10 óra 40 perckor kezdődött és azon Vaida-Voevod Alexandru elnököt, a miniszteri székekben Istrate Micescu és prof. Hortolomeu foglaltak helyett. Az előző ülés jegyzőkönyvének jóváhagyása után két törvényjavaslatot terjesztett a pénzügyi bizottság az ülés elé, majd a felirati vitát folytatták. Rascu-Galati képviselő a kereskedők és iparosok nevében beszélt, akik valóságos falat képeznek Öfelsége körül, hogy az ország érdekeit előmozdíthassák. Jó példával jár-tak elő a hadfelszerelési kölcsön jegyzésénél. Előadja a kereskedelem és ipar bajait, majd azt mondta, hogy a kereskedelmi szakiskoláknak azon kell lenniük, hogy román kereskedőket képezzenek. Különösen a kiskereskedők szorulnak támogatásra és számukra meg kell szervezni a hitelezés módját.

Kovács Károly képviselő, a magyar kisebbségek nevében szólalt fel, hogy ismertesse azokat az indokokat, amelyek Calinescu néhai miniszterelnököt rábirták arra, hogy a kisebbségeket bevonja a parlamenti munkába. Azzal fejezi be beszédét, hogy a magyar kisebbség a jövőben is részt akar venni az általános érdekeket szolgáló munkában.

Vaida-Voevod Alexandru képviselőházi elnököt Voicu Nitescu alelnök váltja fel az elnöki székekben. Ierca Ioan-Tulcea képviselő beszédében hangsúlyozza, hogy nagyszerű emlékművet kell emelni Calinescu Armandnak. Ezután elemzi a felirati javaslat néhány részét, majd bizonyos kijelentéseket tesz a lelkesekre vonatkozólag.

Voicu Nitescu elnök felhívja a szónok figyelmét, hogy ő, mint jó keresztény tartsa szem előtt a lelkesek szellemi működését és a parlamenti szövegek nem alkalmas a szónok által tett kijelentések megtételére.

A volt vasgárda vezérei a király iránti hűségre hívták fel a volt légionáriusokat

Az uralkodóhoz intézett hűségnyilatkozaton kívül a volt vasgárda vezérei a következő felhívást intézték a feloszlott légió tagjaihoz:

„A megszűnt vasgárda egykori vezetői tudomásul véve a miniszterelnök kijelentését, valamint a kormányzat az azt a határozatát, hogy megteremtse az ország belső békéjét, úgy véljük, hogy ez a törekvés a mi szívünkben sem maradhat válasz nélkül, főképpen ezekben az időkben, amikor mindenfelől sötét felhők borítják el hazánk láthatárát. Román kötelességünk tudatában, az ősi föld és a Trón őszinte lelki szolgálói egységesen tömörülünk a román nemzet érdekeinek és célkitűzéseinek szolgálatában. Megértve a haza hívó szavát, a nemzeti közösség eme nagy pillanatában azokhoz fordulunk, akik a légió szellemében és fegyelmeiben nevelkedtek és legszentebb kötelességünk teljesítésére szólítuk fel őket. Ez a kötelesség a Haza és a Trón érdekeinek mindenképpé való emelése. Mint Öfelsége hí követői, tudjuk hol van az országunk lobogója és most, amikor meg van engedve számunkra, tudjuk, hol kell gyülekeznünk.

Ierca képviselő kijelenti, hogy mint jó keresztény tette meg kijelentését és ugyanilyen tisztelettel tartozik az oltár szolgálóival szemben. Ezután az árucikk drágulásával foglalkozik, főleg a parasztok által használt cikkeken kér védelmet.

A szenátus ülését délután fél 3 órakor nyitotta meg Argetoianu elnök, királyi tanácsos. A miniszteri székekben Gafencu Grigore, Teodorescu Paul és Grigorovici miniszterek ültek. Argetoianu elnök bejelenti, hogy a költségvetés és a pénzügyi jellegű javaslatok szerdán kerülnek tárgyalás alá.

Sidorovici Teofil, az országörök főparancsnoka beszédében hódolatát fejezi ki a király iránt, aki eleget tett annak a feladatnak, amely Románia ősi hivatását képezi. Tegnap is, ma is Románia szerepe az volt, hogy erős vár legyen Európa nyugatának kapujánál. Meleg felhívást intéz a nemzethez az össz-működés végett és rámutat arra, hogy Románia erkölcsi és katonai hatalma ma nagyobb, mint bármikor.

Megindult Timisoara és Radna között a vasuti közlekedés

A Timisoara (Temesvár) és Radna közti vasútvonalon, amelyen az árvíz következtében a forgalom huszonnégy óráig szünetelt, a közlekedés tegnap újból megindult. Az utasoknak azonban Zabrani állomáson át kell szállaniuk. Ezzel szemben a Timisoara (Temesvár) és Buziás közti vonalon a pályát részben elöntötte a víz. A vonatok városunkból csak Uliuc (Ujlak) állomásig járnak.

A felhívást ugyancsak a volt vasgárda vezetői írták alá, akik az Öfelsége II. Carol királyhoz intézett hűség nyilatkozatra jegyezték a nevüket.

Zelenski Cognac

ismét kapható.

Szállítható utánvét mellett 15—25—50 palackos csomagolásban

Cím: DOMENIUL ZELENSKI
Útvinis posta Arad 2.
Telefon: Sofronea 3.

MAGYAR NÉPMŰVELŐ

„Halzsíros atyafiság”

Irtá: KOVÁCS GYÖRGY

Sok-sok évszázaddal ezelőtt a népek hatalmas áradata indult meg keletről nyugati irányba. A keleti népek nyugat felé irányuló özönlésének hullámvérése a kheruszkokat, gótokat, vandalokat, hunokat, avarokat az európai térfélre sodorta. E népek néhány évszázad elmúltával felmorzsolódtak, részekre tagozódtak és eltűntek. Európa a keleti népek temetőjévé lett. Ekkor az altai őshazából újabb népiradat indult útnak. A nagy turáni népcsalád finn-ugor törzsei is kiszakadtak addigi közösségükből és megindultak a többi keleti népek nyomán nyugatnak. Vándorlásaik közben talán az Uralnál, vagy attól valamivel délre, ezek a finn-ugor tör-

zsek ismét szétváltak és egyik részük észak-nyugati, másik részük pedig déli irányba vonult. Így kerültek őseink a rokon török-tatár népek szomszédságába, hogy aztán bizonyos ideig közösséget alkossanak velük. De amint nem találták helyüket a finn-ugor népcsaládban sem, úgyanúgy hamarosan kiváltak a török-tatár közösségből is, hogy felkerelkedjenek és tovább vándoroljanak. Hazát kereső útjukban előbb Lebédiában, később pedig Etelközben telepedtek meg. Etelközből azonban a tulsulyban levő igen harcias besenyők nyomásának engedve, északra húzódtak, átkelve a Vereckei-szoroson és végleg megtelepedtek Pannóniában.

A magyar nyelv finn-ugor eredete

A magyarok a finn-ugor népcsaláddal tartoznak, de ebből a finn-ugor népi közösségből már Európa határkövénél kiváltak. A magyar őstörténeti kutatás mai álláspontja is ezt mondja:

A magyar nyelv finn-ugor eredetű. A honfoglalás előtti időben a török-tatár rokon népekkel való érintkezés és együtt táborozás idején azonban sok török jövevényszó került a magyar nyelvbe.

A múlt század folyamán a magyarság és magyar nyelv eredetét illetően két tudományos irányzat küzdött egymással és igyekezett híveket toborozni,

a Hunfalvy-Budenz iskola szerint a magyarok nyelvészeti alapon finn-ugor, a Vámbéry-iskola szerint viszont néprajzi alapon török eredetűek.

Az utókor tudományos kutatásai a Hunfalvy-Budenz iskola álláspontját igazolták, míg Vámbéry Armin, aki a keleti tudományok terén világhírnévre tett szert, többé-kevésbé feltevésekre alapította elméletét Emberger-Wamberger-Vámbéry Armin határozottan cáfolja a magyarság finn-ugor eredetét.

A magyar nép rokonai

A múlt század elején a nagyenyedi kollégium egyik végzett növendéke csodálatos belső ösztönytől hajtva elindult az őshazába, hogy ráakadjon a hunok és a magyarok vándorlásainak nyomára. Az európai tudósoktól eltérően Kőrösi Csoma Sándor is Julián baráthoz hasonlóan a helyszínen, a keleti népek származási helyén igyekezett adatokat szerezni a magyarok eredetére vonatkozóan. Célját 1832-ben írt levelében a következőkben közli: „Célom a magyarok eredeti lakóhelyeinek felkutatása, történelmi adatok gyűjtése viselt dolgaikról.” De mint később Vámbéry, úgy Kőrösi Csoma Sándor is a körülmények kényszerítő hatása következtében eltért eredeti céljától, így is azonban sok és maradt dicsőséget szerzett nevének és magyar fájának.

A két magyar keleti tudóst megelőzve néhány száz évvel ezelőtt már akadnak tudósok, akik tudományos kutatásaik során megállapították, hogy a finn és a magyar nyelvek között van némi rokonság. Az első magyar tudós pedig, aki teljes határozottsággal eme rokonság mellett foglalt állást, Sajnovics János volt. Egyre jobban átment a köztudatba, hogy a magyar finn-ugor nyelv és tagja annak a nyelvcsaládnak, melynek többi élő tagjai a vogul, az osztják, zürjén, votják, cseremis, mordvin, lapp és a finnség, mely magába foglalja a finn, észt, karjalai stb. nyelveket. Ezek a magyarral egyetemben ugyanannak az alapnyelvnek a folytatásai. Sajnovics hangsúlyozza, hogy ezek között a nyelvek között ne keressük csak a szembetűnő sajátosságokat, mert rokonságban állanak ugyan, de elszakadásuk óta sok és bizony nem egyszer alapos változásokon mentek keresztül. Sajnovics után Gyarmathy Sámuel és Révai Miklós voltak azok, akik hasonlóan tudományos alapon foglaltak állást a finn-ugor rokonság mellett. Reguly Antal 1839-ben útnak indult északra és a finn-magyar rokonság megfejtését tűzte ki feladatául. Beutazta Németországot, Kielben hajóra szállt és Kopenhágán keresztül Stockholmba utazott. Rövid itt tartózkodás után a ma is sokat emlegetett Abo, nyugat-finnországi kikötővárosba ment és először a svéd nyelvet tanulta meg. A finn nyelvet viszont Lammasho, ősi finn helységben sajátította el, még pedig oly tökéletességgel, hogy a helsingforsai — a mai helsinki — tudományos társaság

Érveléseit, melyeket a „Magyarok eredete” című művében közölt, a következőkben körvonalazza: „...akadhat-e még valaki, aki azt állítja, hogy a magyarok népe, mely a vilézségre hozzá hasonló besenyőkkel vívott nem egy harc után azon kornak néptömegéből a Volgától egészen a Dunáig képezett magának utat törni, melynek egy új haza alapítása céljából Pannónia tarkabarka népeit előbb is kellett győznie... hogy ez a magyar nép a békeszerető halászat- és menyéltvadászattal foglalkozó ugoroknak egy ágról szakadt édes testvére?” A további akban Vámbéry határozottan kifogásolja, hogy a harcias, államalkotó képességekkel megáldott magyarokat, a csupán halászáttal, vadászattal foglalkozó és pusztákon, szétzóródva lakó finn-ugor népek közé sorolják.

Színyei József azután több előadásban és tudományos értekezésben igyekezett megcáfolni Vámbéry elgondolásait, amelyek kellő tudományos alátámasztás nélkül mindvégig elméleti síkon mozogtak. Színyei és elődei az összehasonlító nyelvtudomány segítségével már régebben tisztázták a magyar nyelv finn-ugor eredetét.

tagjává választotta. Leveleiben azt írta, hogy a lappok földjén június közepétől július közepéig nem látta lenyugodni a napot. Sorra megtanulta a lapp és az észt nyelveket. Alapos előkészület után meglátogatta a keleti finn törzseket. Életveszélyes körülmények között jutott el

az északi vogulok hazájába, akik nekünk, magyaroknak a legszegényebb, de egyben a legközelebbi rokonaink is. Velük nemcsak sok magyar szó és mondatszerkezetünk azonos, hanem némi

Viipuri os'roma egykor és ma

A finnek már a XII. században rablóhadjáratokkal nyugtalanították a svéd partok lakóit. Ezeknek a hadjáratoknak IX. Erik svéd király vetett véget, aki kereszties hadat indított a pogány finn törzsek ellen. Miután leverte őket, egy részüket a keresztiség felvételére kényszerítette. A pogány karjalaiak ebbe nem egykönnyen nyugodtak bele és most már megkeresztelkedett törzsrakonaikat rémítették meg-megújuló betöréseikkel. A svédországi hadjáratokat sem szüntették be. Útjukban mindent felégették. Két évszázadig tartottak ezek a rablóhadjáratok, melyeknek békekötés vetett véget. Szükség volt a békére és a finn nép összefogására, mert új és közös ellenség rabigával fenyegette mindannyiukat: az orosz. A XV-ik század végén hatalmas orosz sereg vonult fel Viborg — a mai Viipuri — vára alá, de a finn nemesség által fizetett katonaság és az örök országvédő parasztság III. Maunu püspök vezetése alatt sikeresen állt ellen a túlerőnek és sikerült is megmenteniök a nagy jelentőséggel bíró határvédő erődöt. Hol a svédek, hol pedig az oroszok ellen kellett bebizonyítaniok rettenthetetlen bátorságukat és harci képességeiket. A finn lovaság jó híre messze földet megjárta. A svéd, holland és német történetírók a legnagyobb elismeréssel írják a finn katonák hősiességéről és egyéni bátorságáról.

Támadás idején a végtelen ázsiai puszták fölvé változtak és ha tízszer annyit ellenség is állott velük szemben „hakká pel'e” (űsd, vánd!) csatlakozással rogtottak rá. Innen nevezték el aztán őket „hakkapellitáknak.”

Évszázadokkal ezelőtt a magyar lovasok száguldó paripájának patái alatt rengett Európa földje. Szél-

odafigyeléssel beszédüket minden magyar megérti.

Vogul mindössze ötezer él fent északon a Sarkvidéken, ahova makacs szabadságszeretetükben, kegyetlen és vérengző harcok után az oroszok elől menekültek. Amilyen messze sodródtak tőlünk a térben, éppen olyan közel állnak hozzánk rokoni ágon. A finn-ugor nyelvcsalád mai lélekszáma a legújabb kimutatások szerint a következő: magyarok: közel 13 millió, finnek: 3.800.000, karjalaiak: 241.000, vep-szek: 31.000, lüdek: 9.275, votok 700, észték 1 millió 360.000, livek 1.800, lappok 30.000, mordvinok 1.267.000, cseremiszek: 425.700, votjákok: 498.000, zürjének: 364.200, vogulok: 5.200, osztjákok: 18.600. A finn-ugorság mai lélekszáma tehát közel húszmillió.

Reguly Antal hosszú ideig maradt a vogulok között és teljes vogul szótárt is írt. Úttörőnek számít a finn-magyar rokonság feltárásában és tudományos bizonyításában. Célját elérte, mert az általa összegyűjtött nyelvezeti adatokat az utána következők alapul vették és számtalan esetben sikeresen felhasználták.

A HALZSIROS ATYAFISÁG

Sajnovicsnak, Gyarmathynak, Révainak és Regulynak sok természeti és tudományos akadályt is sulyosabb nehézséget kellett leküzdeniök: a közvéleményben uralkodó nemzeti hiúságot. A magyar közvélemény hidegen, nem egyszer pedig ellenségesen fogadta az északi népekkel való rokonság „mosóját.” Ez az ellenszenv már a 18. század magyar közvéleményében gyökeret vert, amikor Barcsay Abrahám, a hunyadmegyei Piski község főbírájának testőrkapitány fia, Barcsay Akos hajdani erdélyi fejedelemnek késői unokája szóban és írásban makacs-kodott a finn rokonság ellen.

Őva intette a nemzetet Sajnovicstól, „aki Laponnából hurcolja nyelvünket.” „Küzdenünk kell — mondotta — ez ellen a halzsíros atyafiság ellen, mert nem válik magyar népiünk becsületére, ezekkel a dib-dáb népeccékkel, csiribiri népekkel való rokonság.”

Ez bizonyos mértékben érthető, hiszen akkoriban csak nagyon keveset tudtak a finnekről, azóta azonban egyet-mást mégis csak hallottak, ami a derék finn nép becsületére válik. A finn-magyar rokonságot még valahogy csak elfogadta a magyar közvélemény, de azzal a tudattal már nem tudott megbékülni, hogy a többi finn-ugor néppel is fennáll ez a rokonság. — Annak ellenére, hogy az összehasonlító nyelvtudomány már nagy mértékben igazolta a való tényállást, Vámbéry Armin mégis kitartott eredeti álláspontja mellett és ha nem is Barcsayhoz hasonló lekiicsinyléssel, mégis bizonyos fensőbbé-érzéssel hangoztatta, hogy a harcias, szilaj és virtuskodó magyar nem lehet rokon a békés, halász-kodó és vadászatnak élő finnekkel, mordvinokkal, vogulokkal stb. Ugylátszik Vámbéry maga sem ismerte eléggé a finn és általában az északi népek véres harcokkal és küzdelmekkel telítődött viszontagságos életét.

vészként száguldoztak be nyugatot. Európa népei megborzongtak és a templomok esti zsolozsmáiba új könyörgés szövege csúszott be „A sagittis Hungarorum libera nos Domine” (A magyarok nyilaitól ments meg Uram minket.) A finn harci szelleműtől való rettegés hasonlóan helyet talált a litániában: „A horribili Haccapaelitárum agmine libera nos Domine”. (A hakkapeliták borzasztó seregétől ments meg Uram minket.)

Egy újabb orosz támadás alkalmával, amelyet Viipuri ellen intéztek, katonaság hiányában a polgárság és diákság súlyos vereséget mért az orosz armádiára. A narvai ütközetről olvasva, mintha a most lezárult finn-orosz háború késői megismétlése lenne az akkori finn szabadságküzdelemnek. Negyven ezer főből álló orosz sereget alig nyolcezer finn harcos teljesen szétszórta, valamennyi orosz tábornok fogságba esett, a tábori felszerelés, az ágyúk és a hadi pénztár a győzők kezére került. Finnország a XVIII. és XIX-ik században is szinte állandó harcok színtere volt. Némi meglepetéssel fogadhatjuk tehát Vámbéry Armin felfogását, amelyben tagadta a finn-ugor népek harciasságát. A történelem hasonlóan említi tesz az észték, livek, lappok, mordvinok, cseremiszek, votjákok, zürjének, vogulok és osztjákok haditetteiről és dicsőséges háborúiról. A most véget ért finn-orosz háború újabb barátokat szerzett a testvér finn nemzetnek. Keresni kell még Európában egy a finnhez hasonló nemzetet, amely az összehasonlíthatatlanul nagyobb túlerővel szemben oly hittel és bátorsággal küzdött volna. Nincs tehát miért szégyenkeznünk a „halzsíros atyafiság” és a „dib-dáb népeccék”, valamint a „csiribiri népekkel” való rokonság miatt...

Az olasz-francia-angol kérdés

Írta: FREY ANDRAS

A néhány nap előtt kirobbant és azóta már elsimított olasz-angol összetűzésben eléggé meglepőek voltak maguk az események is, nevezetesen, hogy az angolok katonai erővel kényszerítve alkalmazzák a Rotterdamból kifutott német szállítású olasz gőzösökkel szemben. De még ennél is meglepőbb volt az egészen új hang, amely az ügyben Olaszország felé megnyilvánult.

Eddig ugyanis mind Párisban, mind pedig Londonban nagy súlyt vetettek arra, hogy az Olaszországgal felmerülő ügyeket rendkívül barátságos hangon tárgyalják meg s hogy főleg a külvilág felé olyan francia és angol arcot mutassanak, amely körülbelül azt mondta: baráti érzelmekkel vagyunk eltelve Olaszország irányában, a lehető legnagyobb engedményeket akarjuk megadni Rómának. A nemzetközi közvélemény eddig azt is hitte, hogy Franciaország és Anglia úgyszólván minden áron igyekezik megnyerni Olaszország barátságát. A mostani konfliktus pedig azért érte váratlanul a világot, mert London és Páris — ha talán csak rövid időre is — ezúttal elsősorban és hirtelen levetette ezt a barátságos arcot.

Vajon mi lehet az oka ennek a fordulatnak? S valóban fordulatról van-e szó? Ezekre a kérdésekre talán választ kapunk, ha visszapillantunk az olasz-francia-angol viszony legutóbbi alakulására. A helyzet ugyanis az, hogy a Róma-Páris-London vonalon a legutóbbi hónapokban több meglepetés történt, ellenére annak, hogy az olasz külpolitika maga változatlan maradt. Ugy látszik azonban, hogy a maga alapelveihez következetesen ragaszkodó olasz külpolitikát a kívülállók ítelték meg helytelenül. Így például a nemzetközi közvéleménynek elég nagy része hitte még augusztus legutolsó napjaiban is, hogy a háborúban Olaszország is részt fog venni. Amikor pedig kiderült, hogy Olaszország érdekeinek és szerződéses kötelezettségeinek értelmében katonailag semleges maradt, a jóslások az ellenkező irányba csaptak át s általában azt várták, hogy Róma hamarosan megegyezik Párisban és Londonnal. Csakhamar kitűnt, hogy erre sem került sor. A nagyközönség a legutóbbi fél évben többször is helytelenül ítélte meg az olasz külpolitikát. Szerintük az angol-francia-olasz viszony nem azért rossz, mert az egyik vagy a másik fél taktikázik, hanem, mert az angol-francia s az olasz külpolitika céljai egyelőre összeegyeztethetetlenek.

Ez az eltérés elsősorban abból ered, hogy az olasz külpolitika kompromisszumos békét óhajt, mert azt tartja, hogy csakis ilyen megoldással lehetne megakadályozni, hogy az egyik fél a másikra rákényszerítse mind külpolitikai akarát, mind belpolitikai rendszerét. Minthogy pedig Franciaország és Anglia a szó szoros értelmében hallani sem akar kompromisszumos békéről, érthető, hogy az olasz és a francia-angol külpolitikát egyelőre nem lehet összehangolni.

Vannak azonban, akik hozzátesszik, hogy a most folyó háborútól eltekintve sem lehet összeegyeztetni az olasz és a francia-angol külpolitikát. Franciaország és Anglia hajlandó ugyan engedményeket tenni Olaszországnak, ezeknek az engedményeknek azonban a mai pillanatban elképzelhető maximuma sem közelíti meg az olasz igényeknek ma megfogalmazható minimumát. Mindezen túl az egész francia és angol közvélemény egyöntetű abban, hogy ha Sueznél és Dzsibutiban lehetne is szó később engedményekről Olaszország javára, Tuniszt illetően a gondolat fölvetését is lehetetlennek tartják.

Bármennyire megoldhatatlannak látták azonban a franciák és az angolok eddig is a legfőbb olasz igény kielégítését s ezzel az olasz-francia területi vita rendezését, mostanig Páris és London mégis bizonyos reményekben ringatta magát. Ezek a remények arra támaszkodtak, hogy Olaszország katonai semlegességét körülbelül véglegesnek hitték s emellett bíztak abban, hogy a blokád terén Olaszországnak adott francia-angol kedvezések és engedmények csak kis mértékben válnak hasznára Németországnak. Ezzel magyarázható, hogy a francia és az angol kormány augusztus óta igyekezett barátságos arcot vágni Olaszország irányában, aminek csak egyik jele volt az, hogy az angol és francia hadihajók nem akadályozták meg a német szénnek holland kikötőkből Olaszországba szállítását.

Ilyen előzmények után került sor a Rotterdamból Olaszország felé elindult gőzösök feltartóztatására, tehát olyan angol-francia lépésre, amely élesen elüt az eddigi angol-francia politikától. A franciák és az angolok azt mondják, hogy erre a változásra három okból került sor.

Az első merőben gazdasági. Eszerint a kontinens körüli blokádöt szorosabbra kell fogni, mert eddig voltak bizonyos hézagok a gyűrűn. A második ok, amely Franciaországot és Angliát az olasz

A passzív légvédelem

céljából vásároljon egyéni és kollektív **FELSZERELÉSEKET**, hordágyakat, **ME. NEDEKHELYEKET JELZŐ VILÁGÍTÓ TÁBLÁKAT**, gázálarokat, stb. a

MEDIGEN S. A. R.-nél

BUCURESTI, Calea Mosilor 180 A., Telefon: 5-47-51. — (Ugyanott vidék részére viszonteladók kerestetnek 10% rabattal.)

Walt Disney, a trükkfilm feltalálójának érdekes karrierje

Hogyan lett a névtelen rajzolóból egy életrevaló ötlet révén többszörös milliomos.

A filmhatalmasságok olyan terveket forgatnak fejükben, amiknek a megvalósulása nemcsak a most élő, de a jövő amerikai generációt is érinti. Nevezetesen: meg akarják filmesíteni az összes gyermekmesét. Csak a közelmúlt napokban járta be diadalmenetben az amerikai filmszínházakat a második teljes hosszúságú mesefilm, a „Gulliver utazásai”. Az első, mint emlékeztető, a „Hófehérke és a hét törpe” volt. Abból az alkalomból, hogy Walt Disney második nagy trükkfilmje is kasszasiker volt s ennek alapján programra tűzték az összes világhírű gyermekmesék megfilmesítését, érdemes foglalkozni a milliomossá lett Walt Disney karrierjével.

Walt Disney karrierje tipikusan amerikai. Emberi szempontból is érdekes, miután

a 39 éves rajzolóművész egy ötletből gazdagodott meg,

viszont hosszú éveken át kitartott az ötlete mellett, annak dacára, hogy mindenki ellene volt, Disney 1901-ben Chicagóban született. Apja építőmester volt. Marceline közelében, egy farmon töltötte gyermekéveit, ott járt iskolába is. Már diákkorában bolondja volt a rajzolásnak. Ekkoriban főleg a természet szépségeit próbálta papírravetni. Később a karrikatúra kezdte érdekelni. Csendes diákéletét hirtelen megzavarta a világháború. Abba hagyta tanulmányait s mint fényképész, beállt egy újsághoz. Hamarosan utazó fotóriporter lett belőle. Amikor az Egyesült Államok hadat üzent Németországnak, önként jelentkezett. Fiatalsága miatt visszautasították, ám másodsorra sikerült terve és mint teherautó-vezető kikerült Franciaországba, az amerikai csapatokhoz. Rengeteg szenvedést látott, mire visszakerült az USA-ba. Itt, miután a hirdetés minden formáihoz is volt érzéke, egy hirdetési vállalatnál kapott munkát. A film ékkortájt kezdett népszerűsüdni. Disney otthagya a hirdetési vállalatot és különböző foglalkozásai mellett egy newyorki napilapnak rajzolt cartonokat. A film már világszerte bevált szórakozóeszköz volt, amikor Disneynek támadt egy ötlete. Az a bizonyos, amely később milliommossá tette.

BOLONDSÁG!

Elhatározta, hogy trükkfilmet készít. Kifűző rajzoló és fényképész lévén, aki a hirdetési szakmában is szerzett tapasztalatokat, pontosan tudta, mit akar készíteni. Akihez csak fordult, mindenki lebeszélte. Tervét bolondságnak tartották, amelynek „nem lehet sikere”. Egy időben már úgy látszott, hogy semmi sem lesz az egész-

hajók megállítására bírta, abból áll, hogy a nyugati nagyhatalmak ezzel a lépésükkel minden semleges államot figyelmeztetni akarnak arra, hogy ha a blokád kérdésében valami surlódás támadna a szövetségesek és valamely semleges állam között, akkor a szövetségesek a jövőben még bizonyos konzekvenciák provokálásától sem riadnának vissza. A harmadik ok már inkább csak Olaszországgal függ össze, még pedig elsősorban az olasz sajtó magatartásával. A franciákat és az angolokat ugyanis már jó ideje bántja, hogy valahányszor az olasz-francia vagy az olasz-angol viszony megjavulásának lehetőségéről beszélnek Párisban vagy Londonban, az olasz sajtó mindannyiszor hideg zuhanyt bocsátott francia vagy angol udvarlóira.

Talán ez a magyarázata annak, hogy eddig a franciák és az angolok igyekeztek tapintatosan viselkedni Olaszországgal szemben, ez a tapintat eltűnt. Így például még a közelmúltban is elképzelhetetlen lett volna, hogy a nyugati nagyhatalmak a nyilvánosság előtt előre leszögezzék, hogy a folyamatban levő diplomáciai vagy kereskedelmi tárgyaláson mit kérnek a másik féltől. Most azonban az

ból. Roy Disney nevű öccsével együtt a mindennapi kenyeret alig tudta megkeresni. Ekkor szerencséje volt. Egy filmember hajlandónak mutatkozott megvalósítani ötletét. Elkészült az első Disney-féle trükkfilm, amelynek hőse „Oswald, a nyúl” volt. Disney azt hitte, meghódítja vele a világot. Ehelyett mi történt?

Kísérlete teljes közönybe fulladt. A kritikusok nem is vették észre az újítást.

Holdkórosnak tartotta mindenki Disneyt, aki — miután a filmember nem volt hajlandó több pénzt kiutalni neki, — megszakította a vele való összeköttetést. Ki tudja, mi lett volna Disney ötletéből, ha akkor össze nem találkozik Lillian Boundsszal, akibe beleszeretett és akit 1925-ben feleségül is vett. Felesége, ahelyett, hogy munkára biztatta volna, trükkfilm-tervei kidolgozására ösztönözte. Disney érezte, hogy rajta kívül még valaki szilárdan hisz ötletében. Hosszas töprengés után megrajzolta a második alakját, a ma már világhírű Miki egeret. Ezzel aztán valószínűleg végigházelta Hollywoodot. Miután ekkor már piacra került a hangosfilm, dolga még nehezebbnek látszott. Végül is elkészült a film.

Fahrengető nevetés kísérte Miki eger minden mozdulatát.

Disney trükk-filmje meghódította Amerikát, majd az egész világot.

AZ ELSŐ MILLIÓ!

Ekkor már érdeklődéssel kísérték Disney terveit a filmemberek. A zseniális ötletekkel teli Disney hetek alatt készítette el új filmjét. A három kis malac, a két kis kutya és más filmalakok 1933-ban megszerezték számára az „Academy Award” néven ismert és filmkörökben a legnagyobb tartott kitüntetést, majd röviddel később az első milliót. Mit tett Disney a pénzért? Beruházta újabb filmekbe. Elkészítette „Donald Duck”-filmjét. Mindenki attól félt, hogy elveszíti pénzét, amikor azt befektette a „Hófehérke”-film elkészítésébe. Disneynek itt is igaza lett.

Filmje meghódította a világot,

megnevette, megríkatta az embereket, elfeledtette velük a gondjaikat, bajaikat, a politikai zavarokat s a legtisztább szórakozást nyújtotta mindenki számára. Disney ma boldog férj, két leány apja, többszörös milliomos, akinek ötlete több ezer ember számára jelent munkát és több száz millió számára igazi szórakozást.

angol és francia sajtó fennen hangoztatja: hajlandók szén adni, de csak bizonyos nehézipari gyártmányok ellenében. Ez a szándékos tapintatlan magatartás pedig még a Rotterdamból kifutó gőzösök feltartóztatásánál is drasztikusabb lépés.

Természetesen az ilyen politika nem alkalmas arra, hogy az öntudatos olasz nagyhatalom külpolitikáját vagy akár csak külkereskedelmi politikáját is nyugatbarát elhatározásra indítsa. Minthogy pedig ezt a franciák és angolok is tudják, föl kell tenni, hogy mostani határozott fellépésüknek más a célja. Nem is azt várják, hogy az olasz külpolitika átorientálódása lesz rá a válasz. Valószínűleg inkább csak azt remélik ettől a lépésüktől, hogy bizonyos mértékben az egész európai levegőt megváltoztatják vele. Talán így akarják éreztetni a semlegesekkel, hogy a hadviselés első szakasza lezárult és ha még nem is kerül sor a fegyveres mérkőzés igazi megindulására, Anglia és Franciaország ezentúl komolyabban akarja venni a gazdasági kérdéseket.

Csakis ezzel lehet magyarázni ezt a legújabb nyugati külpolitikát, amely mintha azt akarná mondani: Minden konzekvenciát vállalunk.

NEVETŐ FEJFÁK

Nevető, azaz inkább neveltető fejfák és sírkeresztek azok, amelyeket falusi temetőinkben láthatunk gyakorta és amelyek tréfás rigmusokba burkolják a halál fájdalmát. A gyászt, amelyet valamely örökös elkövető földi elmúlása fölött hátramaradott családtagjai éreznek, verses humorba öntik. A magyar népléleknek különös megnyilatkozásai ezek a fejfák és sírkeresztes rigmusok, amelyek egyrészt gyászt, másrészt ugyanakkor mosolyt is gerjesztenek abban, aki azokat olvassa.

A mai modern kor már-már kiszorítja a falvakban is a tréfás sírfeliratok divatját és egyszerűen csak azt írják az emberek halottjaik sírhantja fölé, hogy ott nyugszik ez és az, aki élt ennyi meg ennyi évet.

Amikor lapunk múlt esztendei március 11-iki és 20-iki számaiban közöltünk ilyen tréfás falusi sírfeliratokat, azért tettük, hogy vele a magyar néprajzi tudományt szolgáljuk és megmentsük az utókor számára a rimes sírfeliratokat. A fából való kópjafák és a sírkeresztes elkorhadnak, a sírkövek elmállanak és a rájuk vésett rigmusok veszendőbe mennek. Azért mi is igyekeztünk ezeket megmenteni és tavalyi két gyűjtésünk után most egy harmadik csokorra valót adunk a neveltető sírfeliratokból.

A ludasi temető egyik már eldőlt és rózsaszínű márványból készült sírkövén olvashatjuk:

Itten nyugszik öreg Kala
János, aki szörnyet hala,
Mert szomszédja kala-
Páccsal agyon verte vala.

Ismeretes sokak előtt még az a felirat, amelyet egyik levelében Ady Endre, a költő is említett:

Péter István volt a nevem,
A halál csúful bánt velem,
Birokra hívott engemet,
S két vállamra lefektetett.

Helyenkint a mókust kelempájszmadárnak nevezik. Ilyen néven szerepel a mókus egyik hegyi falu temetőjében, ahol egy sírfeliraton a következőket mondják róla:

Bizony furcsa némely halál,
Akár a kelempájszmadár,
Ágról-ágra ugrál-bugrál,
Sokszor bizony félre trafál,
Egyik ágat kiválasztja
S ugrik másik ágazatra.
Nevem vala Bodó Ferke,
Elnézésből vertek fejbe,
Mert hát, akik nekem estek,
Zöld Pistára leselkedtek,
Leültének engem végül,
Igy hóttam meg szívességből.

Egy másik temetőben olvasható az alábbi sírfelirat:

Egy borongós péntek reggel
Szücs Jóska arra ébredt fel,
Hogy holtan fekszik az ágyon
És nincs többé a világon.

Az egyik híres ember volt Vala Pál kovács. Amikor elhalálozott, ezt vették a fejfájára:

Derék kovács vala Pál,
Életében kalapál,
A fejfáján falap áll,
Rá van róva: Vala Pál.

Ugyancsak abban a temetőben található a következő sírvers:

Mindhiába hittak
Erőss Demeternek,
A halál szelei
A sírba tepertek,
Hogy korán haltam meg,
Bizony nagyon bánom,
Most készül lakzira
A negyedik lányom.

Teus temetőjéből is kikerítettünk két tréfás sírverset. Az egyik szól így:

E hant Pannám testét fedi,
Békét adott Isten neki,
Egyben békét adott nekem,
Pálur Menyhárt az én nevem.

A másik szövege ez:

Sose hittem volna,
Hogy ezt is megérem,
Előbb meghaltam, mint
Idősebb testvérem.
Nagy Istvánnak hittak,
Míg értem nem rittak.

A múlt nyáron Treiscaune (Háromszékmegyében) bolyongtam. Sírfelirat-gyűjtésem ott is néhány érdekes példánnyal szaporítottam. Feldobolj temetőjéből való ez:

Itt nyugszik Beke János teste,
Aki élete napjaiban
Mindig a kocsmát leste,
Itala volt a spirítusz,
Nyugtassa őt Jézus Krisztus.

Egyek temetőben így hirdeti a sírfelirat, hogy Gajda Sárát megütötte a guta:

Itt alussza álmát özvegy Gajda Sára,
Rávessük ezeket cserfa fejfájára:
Az ajtóban állott, keverte a rántást,
Jött a halál szele, letrajta egy rántást.

Zagonban az ezerhétszáz éves derekán kole-rában sok ember halt meg. A betegséget tatárok hurcolták be. Akkor halt meg Gáll Mátyás is, ám-bátor nem a járványban. Esetét a mészakőből készült síremlék így örökíti meg:

Itt nyugszik Gáll Mátyás,
Kolera idején hőtt a nyavalyás,
Mikor a torony tetejéről leest,
Azhol igazítá a törött cserepet.

A falu temetőjében a zsidó szatócs sírján ez olvasható a héber betűk alatt:

Be szörnyűségek
A halál hatalmi,
A zsidó se tudja
A halált megcsalni,
Azért juta ide
Az öreg Bicséri,
Aki a madzagot
Róffel már nem méri.

Kicsit csintalan természetű az a sírfelirat, a amely Baratos község temetőjében ékeskedik:

Itt nyugszik Kovács Pista...
Csinálta a keresztapja
Ezt a fejfát jó cserfából,
Az anyjának barátságból.

A nagy Körösi Csoma Sándornak, a híres magyar ázsiaikutatónak szülőfalujában látható a temetőben ez a felirat:

Itten nyugszik Feles Pál,
Ki jött Maroson túl,
Nincsen most se egyedül,
Itt pihen párostul,
Ugyanegy nap hóttak meg
Ő és élettársa,
A halál így két legyet
Ütött egy csapásra.

Tusnádon a múlt század ötvenes éveiben nagy árvíz volt és víz alá került a falu alacsonyabban fekvő része. Akkor vesztette életét Pereb Sándor, akinek sírfelirata így szól:

E sírhant alól Pereb Sándor
Panaszra szól hozzád, ó, vándor,
Most is kesereg a lelkem,
Hogy a halált vízben leltem,
Kár, hogy nem bor, de víz árja,
Ömlött akkor rá Tusnádra,
Mert a bort megittam volna,
Sírom most is üres volna.

Ghimes (Gyimesen) régebben nem mult el esztendő, hogy néhány legényt halálra ne késelték volna. Ez volt a sorsa Kerekes Sándornak is, akinek sírfelirata az esetet így adja tudtára a világnak:

En Kerekes Sándor
A hetedik voltam,
Ki ez esztendőben
Késeléssel holtam,
Hej, ha a kezemben
Volna még egyszer kés,
Nagyobb vón falunkban
Az ideit termés.

Végezetül ideiktatok még egy bánsági sírfeliratot. A Bega menti temetőben hirdette a sírfelirat a falu juhászának halálát. A sírkereszt, a melyen olvasható volt, már régen elkorhadt, de öreg emberek még idézik így:

Ki e sírban nyugszik
Örökös halálba,
Negyven éven át vót
A község juhásza,
Ismerte a község
Apraja és nagyja,
Azért is nincs neve
Ide kifaragva.

Nyugodjanak békében és mennybéli fényességben, akik számára ezek a sírfeliratok készültek, de azok is, akik azokat készítették. Hogy harmadik gyűjtésünket is közreadjuk, célunk azzal a magyar folklór néhány érdekes kincsének megmentése.

Kubán Endre

5 évig szenvedtem rettentő gyomorgörcsökben...

és talán még ma is beteg volnék, ha nem szereztem volna tudomást a kiváló GASTRO-D. orvosságról, írja nekünk Crisan József Bucuresti, Str. Tăbăcari 18. És valóban, az amerikai gyógynövényből készült GASTRO-D. a gyomor-, máj-, epe-, vese- és bélbetegségeket megszünteti, még akkor is, ha ezek már nagyon előrehaladott állapotban vannak.

Orvosok is ajánlják.

GASTRO-D. kapható gyógyszer-tárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150.- lei utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Virágvasárnap

A római katolikus egyház ma üli meg Virágvasárnapot. Ez az ünnep annak az emlékezetét örökíti meg, amikor Jézus Krisztus a közeli keresztrefeszítése előtti vasárnapon bevontul Jeruzsálembe. A virágvasárnap ünnepi szertartás keretében megy végbe a barkaszentelés körmenettel és passióval. A temesvári katolikus templomokban a virágvasárnap ünnepi szertartásait a következők rendezik:

A püspöki székesegyházban a rendes vasárnap mi szerdén lesz. Délelőtt tíz órakor barkaszentelés, körmenet és utána nagymise passióval. Az ünnepi szertartást, szentelést és misét Kayser Lajos nagyprépost végzi, mivel Pacha Ágoston megyés püspök ma Aradon tartózkodik és az ottani minorita-templomban végzi a barkaszentelést és mond nagymisét.

A belvárosi plébániatemplomban délelőtt fél-tizenegy órakor lesz barkaszentelés, körmenet és nagymise. Tartja Plesz József kanonok-plébános.

A gyárvárosi plébániatemplomban délelőtt fél-tíz órakor barkaszentelés, körmenet és nagymise passióval. Az ünnepi szertartást Heintschel Ernő segédlelkész végzi.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban délelőtt kilenc órakor barkaszentelés, körmenet és nagymise, mondja Pater Stefan Christ provinciális.

A józsefvárosi plébániatemplomban délelőtt fél-tíz órakor barkaszentelés, szentbeszéd, körmenet és nagymise. Az ünnepi szertartást végzi Metzger Márton dr. prépostplébános.

A mehalai plébániatemplomban délelőtt tíz órakor barkaszentelés, körmenet és nagymise, mondja Pater Imre.

Ezenkívül az összes plébániatemplomokban vasárnap délután a szokásos nagybőjti ájtatosságok és szentbeszéd lesznek.

Színház

Ma három operettség lesz a gyárvárosi Colosseum színházban

Hevesy Miklós színigazgató társulata ma, vasárnap három érdekes operettség mutat be a gyárvárosi Colosseum színházteremben.

Délután három órakor olcsó helyárrakkal az idei szezon nagyszerű operettségének, a Lovasparádénak lesz az első délutáni előadása a bemutató szereplőivel.

Délután hat órakor Kálmán Imre világsiker aratott Cirkuszhercegnő című operettségére kerül felújításra rendes helyárrakkal. A címszerepet ezúttal is a kitűnő Kőszeghy Mányi játssza, partnere Hevesy Miklós igazgatótól kívül Vargya Ily, Tóth Ica, Takács Miklós, Nagy Imre, Román Sándor, Kulcsár László, Simon és Kozma lesznek.

Este kilenc órakor Nagy Imrével a címszerepben a Mágnes Miska kerül felújításra. Ebben a pompás darabban fellépnek a társulat legjobbjaival.

A TEMESVÁRI GYÁRVÁROSI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap délután 3 órakor: Lovasparádé (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: Cirkuszhercegnő. (Rendes helyárrakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: Mágnes Miska (Szirmai Albert operettség.)

Jegyek az összes előadásokra naponta délelőtt tíz órától déli egy óráig és délután négy órától kezdve válthatók a Colosseum pénztáránál.

SPORT

Ma kezdődnek városunkban a B-liga és a kerületi bajnoki mérkőzések

Timisoara (Temesvár) mai, vasárnap labdarúgó műsorán egy B-liga bajnoki és több kerületi bajnoki mérkőzés szerepel. Az Electrica-pályán, amelyről az árvíz szintén visszahúzódott, ma délután háromnegyednyolc órai kezdettel az Electrica játszik bajnoki mérkőzést a Simeria CFR csapatával. Az első osztályú kerületi bajnokság mai műsora a következő: CFR—Kadima délután félnyolc óra a CFR-pályán, Rapid—Politehnica délelőtt fél tizenegy órakor a Rapid-pályán. Fratelia—Patria délután félnyolc óra a Patria-pályán. Progresul—Banatul délelőtt tizenegy órakor a Progresul-pályán. A második osztályban délután háromnegyedkettő óra a CFR-pályán a Fortuna—Freidorf mérkőzés kerül lebonyolításra.

A Hungária megerősítette vezetőhelyét

A Hungária csapata pénteken délután viharos időben játszotta le a Szürketaxi együttese elleni bajnoki mérkőzését és azt 5:1 (2:1) arányban megnyerte. A Hungária ezzel a győzelemmel még jobban megerősítette vezetőhelyét a bajnokságban. A gólokat Kiss, Dudás, Titkos, Vidor és Béky, illetve Serfőző szerezték. Tóth a Szürketaxi kapusa az első félidő 15-ik percében arccsonttörést szenvedett és ettől kezdve a csapat visszaesett és a Hungária tetszés szorint érte el góljait. A magyar nemzeti bajnokság vasárnap mérkőzése a következők: Újpest—Ferencváros rangadó, Gamma FC—Törökvs, Hungária—Kassai AC, Szürketaxi—Elektromos, Klapest—Bocskai, Haladás—Szeged FC.

A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület rendezti Timisoaran a ping-pong válogató versenyt

A kerületi ping-pong szövetség a már eddig is számos sikeres versenyt rendezett Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesületet bízza meg a timisoarai ping-pong válogató verseny lebonyolításával. Ezen a meghívásos versenyen válogatják ki azokat a játékosokat, akik a ping-pong Román Kupa versenyein Timisoara sportját képviselik. A válogató versenyeket március 19., 21. és 22. napjain, este hét órai kezdettel az Electrica sportegylet új klubházában rendezik. A rendező egyesület ezekre a versenyekre a következő játékosokat hívja meg: a Kadimából Schrimmel, Frommer, Brüller, Kepecs, Khan és Rosenfeld. A Katolikus Ifjúsági Egyletből Volkman, Petsovsky, Chambre II. és Chambre III. A III. kerületi FC játékosai közül Takács, Popovics, Kern és Stauder. A Vulturulból Krausz II., Hutterer és Kovács. Ezenkívül kéri a német ifjúsági egylet, az Electricat és az IOGT-ot, hogy három-három legjobb játékosal vegyen részt a versenyen. A női válogató verseny március 22-én este hét órakor lesz és azokra meghívja a Kadima női versenyzői közül Kolkert, Bernsteint és Häuslert. A III. kerületi FC női gárdájából Kovács I., Kovács II. és Horváth, a Vulturul női játékosai közül pedig Ferenczy és Joannovics jelenjenek meg a versenyen.

Ciolic lett a Ripensia edzője. A Ripensia vezetőisége Bürger, Tänzer és Ciolic első csapatbeli játékosokra bízta a csapat edzését. Tekintettel arra, hogy ez a rendszer nem vált be, a vezetőség úgy határozott, hogy a jövőben Ciolic egyedül látja el a nagycsapat edzését.

Galati csapatok egyesülése. A galatii Gloria CFR és a DVA vezetősége már régebben tárgyalásokat folytatnak és azoknak célja a két egyesület egyesítése. Galatii sportkörökben sokat várnak ettől az egyesüléstől és remélik, hogy így a Gloria CFR anyagilag is megerősödik.

Olasz—magyar kosárlabdamerkőzés. A két ország válogatott kosárlabda-csapatának küzdelméből az olasz együttes került ki 33:19 arányban győztesen.

Műki első győzelme Amerikában. Az Amerikában tartózkodó Maki San-Franciscoban versenyzett először és ez alkalommal könnyen győzött. A kiváló finn világrekorder három mérföldön rajtolt, nem voltak komoly ellenfelei és így 14 p. 15.3 mp-es idővel simán győzött. Ugyan ezen a versenyen Nurmi háromnegyed mérföldön bemutatott futott.

Svetservn Rómában! A jövő hét folyamán a Róma melletti Monte-Terminillon hegyen olasz—svájci síválogatott mérkőzés lesz. Évek óta nem fordult elő, hogy márciusban ezen a hegyen hó legyen. A versenyt csak abban az esetben rendezhetik meg, ha a hó addig nem olvad el.

**MAKAGÓ
FEJFÁJÁS
ELLEN: BERETVÁS
pasztilla!**

KÖZGAZDASÁG

Az új pénzügyi törvények április elsején lépnek életbe

Modern és korszerű szellem vonul át a költségvetéssel kapcsolatos törvényeken

A törvényhozás Constantinescu Mitita pénzügyminiszter nagyszabású előadása után megszavazta úgy az 1940—41. évi költségvetést, mint az ezzel kapcsolatos összes pénzügyi törvényeket. Ezek tehát az új pénzügyi év kezdetével, április 1-én életbe lépnek. Amióta a most törvénnyé vált tervezetek köztudomásra jutottak és a lapok ezekről írtak, az érdekeltek, főleg a kereskedelem és az ipar emberei, ismételtlen érdeklődtek és felvilágosítást kértek, kötelezőek-e már az új intézkedések. Természetesen még most, a törvényerőre emelkedés után sem, mindaddig, amíg a hivatalos lapban közzé nem lesznek téve, mint szentesített törvények és amíg az új pénzügyi év el nem kezdődik, tehát április 1-én.

Az új pénzügyi törvények természetesen a nemzetvédelem jegyében állanak elsősorban. A rendes költségvetés 3 milliárd 360 millió leiel emelkedett, ennek is több, mint 70 százaléka a nemzetvédelmi szükségleteket szolgálja. Ezek után az újonnan alakított minisztériumok költségei, a bírák és tanárok pótlékai és az útépítések azok a tételek, amelyeknél nagyobb emelkedés mutatkozik és

maga a tulajdonképpeni közigazgatás 465 millió leit vett igénybe az általános emelkedésből.

Az adók általános átvezetése az új adóévre 20 százalék emelkedés fog jelenteni és a supracotánál 10 százalékot. A különböző új pénzügyi törvények elsősorban a nagykeresőket igyekeznek megterhelni, akik között vezetnek az állami szállításokat végezők.

A fix fizetésből élőknek a 30.000 lei havi díjnal többet keresők kerültek súlyosabb megterhelés alá.

Az új aggregényadó a családi terheket közvetlenül viselőkkel szemben a méltányosság kifejezése inkább, mint jelentős pénzügyi bevételi forrás.

A méltányosságot kívánja szolgálni a külvárosi kis házak adómentessége, mert ezek leginkább törpe birtokosok, kézművesek és kishivatalnokok elemi lakásszükségletét szolgálják. Ugyanígy a kisgazdák elemi megélését védi a vásárokra vitt árúk mentesítése külön adóterhek alól.

Nagyjelentőségű a kereskedőkre és iparosokra az 1939 év előtti idők adómulasztásainak rendezése végett hozott amnesztia-törvény, mely félévi üzleti adójuk és ennek adicionalei befizetése ellenében teljes mentességet biztosít minden ellenőrzés és vizsgálat ellen a multa nézve. A befizetendő összeg a nemzetvédelem céljaira megy.

A befizetésre április 1-től számított 3 hónap belül lehet jelentkezni a kivetési pénzügyigazgatóságnál,

amely a megfelelő összeg behajtása végett az ügyet a behajtási pénzügyigazgatósághoz teszi át. A befizetésre jelentkezésnél egyáltalában nem kell megjelölni semmiféle mulasztás tényét.

Ennek az amnesztianak a többi adónemekre való kiterjesztését is bejelentette a pénzügyminiszter. Erre vonatkozólag külön törvény fog létrejönni.

Bejelentette a miniszter azt is, hogy bármilyen technikai nehézségekkel is jár a különböző adónemeknek az összevonása az erre vonatkozó előkészítő munkálatokat megindítja. Ugyancsak intézkedéseket helyezett kilátásba annak a törvénynek szabályozására,

hogyan kell az ipar és kereskedelemben a kincstári igények alapját képező mérleget elkészíteni,

hogy ezáltal kiküszöbölhető legyen az a sok sürölődés és panasz, ami e kérdés körül az adózók és a kincstár között felmerült.

A kereskedelemmel kapcsolatosan fontosnak tartotta a pénzügyminiszter annak a hangsúlyozását, hogy alaposan ismeri jelentőségét a nemzeti termelés keretében, ismeri azokat az álmatlan éjszakai és gondterhes napokat, amelyek között a foglalkozást úzik, különösen a mostani nehézségek mellett, amikor nem tudják, kaphatnak-e árút, vagy nem, mozognak-e a forgalmi eszközök, vagy nem, kapnak-e behozatali engedélyt, vagy nem és az angol font, amellyel számolni kell, 1762 lei-e, vagy 1400, esetleg 2000 és hogy van-e egyáltalában.

Hősiesség és a kitartás legszebb példája az, amikor a kereskedő és az iparos ma a munkásságát minden áldozattal és kockázattal folytatja.

Éppen ezért helyez nagy súlyt arra a törvény-avaslatra, amely a kereskedők és iparosok biztosítását kívánja szolgálni, ha a viszonyok rájuk nehezednek.

Az egyes törvények részletes ismertetésével hivatalos közlésük után fogunk foglalkozni behatóan.

= A jugoszláv—román kereskedelmi kamara megnyitása Belgrádban. A román és jugoszláv kereskedelmi összeköttetések elmélyítése érdekében Románia és Jugoszlávia kölcsönösen nemzetközi közös kamarákat állítanak fel. A belgrádi kamara ünnepélyes megnyitására Christu külkereskedelmi miniszter elnökle alatt nagyobb bizottság megy, a melyhez a kereskedelmi kamarák elnökeinek a csoportja is csatlakozik. Christu miniszter ez alkalommal közvetlenül tárgyal a Jugoszláviával fennálló régebbi elszámolási ügyekről, amelyek rendezésére a legutóbbi kereskedő értekezleten a bórpar részéről felszólalás történt. A belgrádi kamara testvér intézete, a bucarestii román—jugoszláv kamara e hónap végén szintén megalakul, amikor jugoszláv küldöttség fog Bucarestben megjelenni. A Balkán-szövetség gazdasági bizottsága az eddigiek szerint májusban Belgrádban fog tanácskozássra összeülni.

= A banati gabonapiac az árak a következők: búza 535, tengeri 420, korpa 330, zab 520, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökmag 1500, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

(=) Kereskedők közgyűlése. A timisoarai Kereskedők Egyesülete március 31-én, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor Bulev. Regele Ferdinand 2. szám alatti helyiségében tartja ez évi rendes közgyűlését, melyre tagjait ezúton meghívja.

A kisebbségi ujságírók tulajdonát képező

villa Tusnad türdön

10 szobával, teljes modern berendezéssel, gyönyörű fekvés, május 1-ére

keres bérlőt

konyha és étkezéshez szükséges felszereléssel. Egész évi üzem. Ajánlatok 8 napon belül Sárkány Gábor „Temesvarer Zeitung“ Timisoara I., Str. Eminescu 5. címre kéretnék.

A mezőgazdasági mozgósítás gyakorlati végrehajtása

Kényszertársulás alapján szervezik meg a falusi munkát, Megművelik a behívottak földjét a szomszédok

A földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági mozgósításáról szóló törvény alapján utasította a mezőgazdasági kamarák útján a községi mezőgazdasági bizottságokat, hogy miután összeállították a rendelkezésre álló munkásokról (gazdák, igás állatok, szerszámok, gépek, magvak stb.) és a megmunkálendő területről szóló kimutatást, gondoskodjanak a mezőgazdasági munkálatok megszervezéséről. A bizottságoknak szántási, szállítási és mezőgazdasági munkáscsoportokat kell alakítani és ezeket olyan arányban osztják be, amennyi területet a községben egy-egy gazdának meg kell művelnie. Ilyen csoportokat azokban a községekben szerveznek, ahol az egyes mezőgazda munkaereje és munkalehetősége nem elegendő arra, hogy külön beszerzés nélkül a szükséges munkálatokat idejében elvégezze.

A gazdálkodóknak elsősorban saját földjeiket kell megművelniük és csak azután kötelezik őket arra, hogy a többi gazdáknak, elsősorban a katonai összpontosításon lévőknek, valamint azoknak, akiknek szekerét és állatait elrekvirálták, segítséget nyújtsanak.

A szántási csoportokat szomszedságokként szervezik meg. Csoportvezető a szomszedsági vezető. Úgy a szekeres, mint az ekés csoportokat kényszertársulás formájában alakítják meg és minden gazda köteles ehhez a kényszertársuláshoz azzal hozzájárulni, amivel rendelkeznek: szarvasmarhával, lovalakkal, ekékkel stb. Így például egy felszerelt eke öt gazda társulásából állítható elő: két gazda az állatokat adja, kettő vezeti az ekét és egy gazda az eke tulajdonosa. Egy szekér három gazda társulásából szervezhető meg: az egyik a szarvasmarhák tulajdonosa, a másik a szekér tulajdonosa, a harmadik pedig hajtja a szekeret.

A szállítási csoportokat szomszedságokként alakítják meg. Ezeknek a csoportoknak száma a község szükségletétől függ. Így 1-3 szekeret szerveznek meg a malomba szállítás, a fahordás részére és ezek a szekerek a község valamennyi lakosának rendelkezésére állanak. A mezőgazda-

sági munkálatok kezdetén a szállítási csoportok céljaira kevés igáslovat használnak fel, mert az állatok ilyenkor elsősorban a szántás céljaira szükségesek. A szállításokat lehetőleg vasárnap, vagy esős napokon kell elvégezni. A nagybirtokosok tulajdonát képező igás állatokat a közérdekű munkákra ugyanolyan arányban kell felhasználni, mint a kisgazdák állatait. Mentésülnek a közmunka alól azoknak a gazdáknak igásállatai, amelyekkel a gazdálkodó sürgős mezőgazdasági munkát végez.

Ugyancsak szomszedságokként szervezik meg a munkás csoportokat is, amelyekben részt vesznek a férfiak, az asszonyok, a gyermekek, kivéve a pólyás és egészen kis gyermekekkel rendelkező anyákat. Ezek a munkáscsoportok napszámos, vagy akkordmunkát végeznek. Természetesen minden nagybirtokos, vagy kisgazda köteles a megállapított díjszabás szerint ezt a munkát megfizetni.

A mezőgazdasági kamara állapítja meg, hogy naponta egy eke, egy szekér és egy munkás mennyi munkát köteles végezni. Viszont a községi mezőgazdasági bizottságok állapítják meg, hogy az egyes gazdálkodók részére hány eke, szekér és munkáscsoport szükséges. A munkaszükségletet is a mezőgazdasági bizottság állapítja meg és a gazda köteles minden pénteken a bizottság titkárnál, vagyis a községi jegyzőnél igényt bejelenteni. Ezeket az igényléseket külön könyvben vezetik. Minden szombaton a bizottság közli a csoportok tagjaival, hogy hol kell munka céljából megjelenniük.

A miniszter rendelkezése hangsúlyozza, hogy ez a rendszer nem érinti a magántulajdont és csak az a célja, hogy a lehető legegyszerűbb módon használja ki a jelenlegi körülmények között a csekély munkaerőt. A mezőgazdasági bizottság hetenként összeállítja a munkatervet, minden héten jelentést készít az elvégzett munkáról, a tapasztalható nehézségekről és gondoskodik arról, hogy a végzett munka ellenértékét a munkásnak pontosan és becsületesen megfizessék.

Életbelépett a görög fizetési egyezmény

Különböző átszámítási alapok a kivitel és behozatal elszámolásánál

A román-görög fizetési egyezményt Athenben ratifikálták és ennek alapján március 15-ével hatályba lépett. A külkereskedelmi minisztérium hirdetményt tett közzé ennek folytán, úgy az eddigi kivitel és behozatal lebonyolítására, mint a jövőbeni eljárásokra vonatkozólag. A petróleum termékek és terményárúk március 15-ike utáni kiviteléből eredő követeléseket úgy, mint eddig, teljes értékükben szabad devizákkal fizetik, amelyeket a külkereskedelmi törvény értelmében számítanak át leire, tehát a hivatalos árfolyam és a 33 százalékos felár együttes összegének a fele mint pótfelár is jár az exportörnek.

Egyéb termékek árát a következőképpen számolják el: 44 százalék a kliringszámlán drahmánként 1.21 lei értékeléssel, 5 százalék a klirringben 0.99 lei értékeléssel, 7 százalék a klirring-számlán 2 lei értékeléssel és 44 százalék a szabad devizák árfolyama szerint, tehát a 38 százalékos felárral számított hivatalos árfolyamhoz, ezen összeg felét is még hozzáadva.

A behozatalnál március 15-től kezdve a klirring-számlán elszámolandó árúknál (gyümölcsfőzelék, faolaj és egyéb mezőgazdasági termékek) a drahmát 1.22 leies árfolyamon kell befizetni. Görög nyersanyagok behozatalánál (gyanta, cserzőanyagok, ásványok, fémek) a drahma a szabad devizákra érvényes számítás szerint fizetendő, tehát a hivatalos árfolyam felárával és 50 százalékos pótfelárral. A nem kereskedelmi forgalomból eredő fizetések 1.62 leies drahma árfolyamon számítandók addig, amíg az előző időszakból fedezet áll rendelkezésre, azon túl pedig 2.02 lei árfolyamon.

A március 15. előtt Görögországból elindított behozatok alapján az érdekeltek a transzfer engedélyt a külkereskedelmi minisztérium fizetési osztályánál kérik, az ellenértékét pedig 1

leies átszámítási alapon a Nemzeti Banknál legkésőbb március 15-től számítandó 4 hónap alatt kötelesek befizetni. Amennyiben ez alatt az idő alatt nem történnek meg a befizetés, az átszámítási árfolyam 1.22 lei lesz.

== A szabadforgalmi devizahivatal árfolyamai: Angol font, 70%-os kvóta 865, palesztinai font, 70%-os kvóta 874, egyiptomi font, 70%-os kvóta 900-920, dollár, 70%-os kvóta 224, francia frank, 70%-os kvóta 4.95, svájci frank, 70%-os kvóta 50.25, belgas, 70%-os kvóta 37.95, svéd korona, 70%-os kvóta 53.90, holland forint, 70%-os kvóta 119, norvég korona, 70%-os kvóta 53, angol font, 40%-os kvóta 1022, angol font, 20%-os kvóta 1078. A B) lista kompenzációs árfolyamai: font angolai árúkra 1300, font, angol gyarmatok árúira 1600.

Egymilliárdos alap a behívottak családi segélyezésére

Elsősorban a helyi hatóságok növelik az alapot.

Ghelvegheanu belügyminiszter a törvényhozában beszélt a behívott katonák családi segélyezéséről szóló törvény tárgyalásakor és megállapította, hogy a kormányzóságok, megyék és községek viselik elsősorban az alap biztosításának a kötelezettségét, az állam ehhez 200 millióval járul és hozzájön a munkaminisztériumnál kezelt 50 milliós munkaadó is, úgy, hogy együtt 1 milliárdnál nagyobb összeg fog az új költségvetési évben segélyezésre rendelkezésre állani. A miniszter elismeréssel állapította meg, hogy a múlt év márciusától a magánosok áldozatossága és a helyi hatóságok tevékenysége fedezte a társadalmi segély költségeit. Ebből 304.000 szülőképes család összesen 854.423 lélek ka-

**ASTHMA KÖHÖGES
MEGHÜLÉS SZAMARKÖHÖGES
ELLEN HASZNALJON**

Thymus

CUKORKAT
KAPHATO
GYÓGSZERTÁRBAN
ÉS DROGERIÁBAN

Magyarázatot adott ki a jegybank az új devizarendhez

A március 10-én életbeléptetett új devizarendszer alkalmazására a Banca Nationala magyarázó rendelkezéseket küldött az autorizált bankokhoz, amelyben egyrészt ismerteti az új rendszer alapelveit, másrészt pedig utasításokat ad a formalitásokra nézve. A magyarázó rendelkezésben a következő új intézkedések vannak:

A régebbi importtételekkel kapcsolatos devizakérések elintézése a régi rendelkezései szerint történik, a törvényben meghatározott határidőkön belül.

A magánosok birtokában régóta levő valuták kivitele, illetve átutalása a régi rendszer szerint történik és ugyanazok az illetékek fizetendők, mint eddig. A külföldre utazók tehát a saját valutájukat a régi rendszer szerint irathatják be útleveleikbe.

A régebbi exportból eredő szabadforgalmi devizatételek a legsürgősebben — a törvényben előírt határidőkön belül — bejelentendők a külkereskedelmi minisztériumhoz, ahol intézkedés történik a szabadforgalmi értékesítésre, a szabadforgalmi devizahivatal útján.

A három ezrelékes illeték minden tétel után előzetesen fizetendő be a Banca Nationalához.

Az új rendszer alkalmazásával kapcsolatban a külkereskedelmi miniszter is kiadott egy újabb rendelkezést, amely szerint a gépek, berendezések, gépalkatrészek behozatalára szóló importengedélyek a kiállításuktól számított hat hónapon belül érvényesek.

== A Román Nemzeti Bank hivatalos új devizárfolyamai: Dollár 211.65—216.95, font 851.80—873.13, palesztinai font 852.84—874.16, egyiptomi font 873.54—895.38, holland forint 112.40—115.19, svájci frank 47.51—48.75, francia frank 3.24—3.21, belgas 36.02—36.95, márka 49—50, pengő 26.50—27, csehkorona (Prága hivatalos) 4.68—4.77, szlovákkorona (Pozsony hivatalos) 4.68—4.77.

(=) „Revista Textila”, „Textilujóság” néven, két évtizedes múltú visszatekintő timisoarai (temesvári) szaklap vezetésében nemrégiben jelentős változás állott be. A lap felelős kiadója Freund Károly lett, míg a szerkesztést Klein Ferenc, a Textiltechnikusok szervezetének szaktudásáról ismert ügyvezető elnöke látja el. Rajtuk kívül, a szerkesztés, valamint a szakkérdésekkel foglalkozó cikkek megírásának munkáját kiváló gárda végzi, amelynek minden tagja, a közvetlen vezetők irányítása alatt, külön garancia arra, hogy a jól ismert lapot most már országosan ismert, hűzágótló szaklappá sikerül felemelni. A lap ilyen, első meggyőzőítő száma március 20-án jelenik meg és arra a szakkörök érdeklődését előre is felhívjuk. A szerkesztőség címe: Timisoara II., Splaiul Industria Lănei 1. Telefonszáma: 12—40. A szerkesztőség telefonhívásra is szívesen küld mutatványszámot az érdeklődőknek.

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet közleménye

Időszerű állategészségi tudnivalók állattartó gazdák részére

Ezidőszerint vasárnap délutánoként minden faluban ismeretterjesztő előadásokat tartanak, ahol minden szakmának tér adódik, hogy ismereteit tovább terjessze tudásából, amit az iskola padjaiban, majd az életben hozzászerzett. A mai idők nehézségei között minden kisgazdának szól az a régi, sokszor jól bevált közmondás, hogy: „többet ésszel, mint erővel“ s ha megengednék azt, hogy ezen bölcs mondáson változtatnánk egy kicsit, s így mondanánk: „annyit ésszel, mint erővel“. Ha valaha szüksége volt a kisgazdának ismeretekre, tudásra, úgy az a ma nehézségei között teljesen időszerű. Szerény ismeretterjesztő cikkeimben, melyekben semmi újat nem mondok, csupán azt, amiket tanultam, s hozzáadom azt, amiket tapasztaltam, mindezeket a legnagyobb szeretettel bocsátom a kisgazda társadalom rendelkezésére.

Az idejére elmondhatjuk, hogy „ezt nem ette meg a kutya“, ez úgy reánk vicsozította fogait, hogy ugyancsak vacogunk belé. Így a kisgazda is — monhatnánk — teljes tétlenségre van kárhóztatva, ezért reményem lehet, hogy ezen szerény cikkemet el fogják olvasni.

Most, amikor az anyaállatok ellési ideje van, mi a legfontosabb teendője a kisgazdának? Az, hogy az istálló jó levegőjű és a viszonyokhoz képest elég meleg legyen. Az ellőállat helye tiszta és jól almozott legyen, a szalmát elhelyezése előtt favillával poroljuk ki s csak ezután helyezzük a helyére. Az újszülött állat köldökét a has alatt 3—4 újjnyira vágjuk el és a köldök végét borítsuk be tiszta 10 százalékos jódtinktúrával ol-dattal beitatott vattával, vagy tépéssel, majd házicémmel erősen kössük a köldökhöz, hogy együtt száradjon a köldökkel, igen fontos ez a borjúknál, ahol igen gyakoriak a köldökfertőzések, — amely igen gyakran vezet az állat elhullásához, — vagy levágásaalkalmával az egész borjú húsának elkobzására, mert a köldökon keresztül fertőzés gennyvérűséget okozott.

Nagyon fontos az előbb leírt védekezés a juhok merino tenyészetében, ahol tapasztalataim szerint igen nagy károkat okoz a köldökfertőzés következtében létrejött gennyvérűség. Igaz, hogy ezen veszély ellen küzdhetünk az istállók fertőtlenítésével is, de ez nehéz dolog, egy nagy karám fertőtlenítése ilyen tévív idején, csak akkor jö-vünk rá, hogy fertőzött a karám, amikor már pusztulnak a bárányok, ilyenkor az újonnan ellett állatok köldökének az előbb leírt kezelési módját kövessük, ha 10 százalékos jódtinktúrához nem tudnánk jutni, jó a tömény monopolszesz is, ha ez sem lenne, úgy szükségből igénybe vehetnénk 50—60 százalékos pálinkát is, csak arra vigyázzunk, hogy e miatt a fináncal ne gyűljön meg a bajunk. Természetesen ezen köldökkezelést újszülött csikóknál is alkalmazzuk, Igen fontos dolgok ezek és nem szabad, hogy a kisgazda a nemtörődömség köpenyébe burkolód-zék, amitől pedig — bocsánat a kifejezésért — nem igen idegenkedik.

Egy másik időszerű és igen fontos dolog teheneknél az a beteges állapot, mikor ellés után a magzat burkát nem veti el egyáltalában, vagy csak részleteiben veti el, súlyos hiba mind a két-tő, mert azon szerencsésebb esetben, ha a tehén nem pusztul el emiatt heves-gennyes méhgyúladásban, sok kínlódás után látszólagosan meggyógyul ugyan, de meddő marad egy-két évig, de sokszor egész életére is. Mikor a tehén az ellés után 48 óráig nem vetette el magzatburkát (mását, poklát), a kisgazda feltétlenül hívjon állat-orvost.

Figyelmeztetem a gazdaközönséget, hogy nehezebb szüléseknél, ha segídekzik — amire sokszor van szükség ellő állatoknál, — ezt mindig csak jó langyos vízzel, szappannal mosott kézzel és karral tegye, mert a mosatlan kézzel és karral eszközölt segítség a szüléseknél legtöbb-ször okozója a fertőzött méhgyúladásoknak, ami azután magával hozza később a tehén meddőséget.

Azon esetben, ha soraimmal hasznára voltam a kisgazdáknak, úgy a jövőben is a legnagyobb készséggel állok rendelkezésükre egyéb szükséges tudnivalókban is.

A nyersanyagok, áruk és árjegyzékek bejelentése

A Banati Gyárosok Szövetsége a következőket közli:

A március 4-én közzétett, az ipari tevékenységről és árellenőrzésről szóló törvény értelmében az iparvállalatok kötelesek úgy a Nemzetgazdasági minisztériumnak, mint a polgármesteri hivatalnak bizonyos adatokat bejelenteni. A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint ezen bejelentések határidejét meghosszabbították. Ennek a rendeletnek értelmében a nemzetgazdasági minisztériumnak benyújtandó és a nyersanyagok mennyiségére, a készárúkra, félégyártmányokra és a folyó évben szükséges nyersanyagokra vonatkozó adatok március 31-ig jelenthetők be. Azok az adatok, amelyeket az iparvállalatok és nagykereskedők a polgármesteri hivatalokkal kötelesek közölni és a melyek az árulárakatokra, az önköltségi árakra, továbbá a bel- és külföldi ipar és kereskedelmi vállalatok képviselőitére vonatkoznak, két példányban az évi április 1-ig nyújtandók be. Figyelembe veendő még az is, hogy a bejelentési határidőnek meghosszabbítása nem mentesít az említett törvény által előírt havi jelentés alól, amely szintén április 1-én esedékes. Az iparvállalatok és nagykereskedők kötelesek tehát folyó év április 1-ig a polgármesteri hivataloknak külön jelentést tenni, a március folyamán eladott árukról, ezek árairól és a vevők címéről, továbbá a vásárolt árukról, ezek árairól és eladóiról. Ezzel egyidejűleg a folyó év március 4-én érvényes árjegyzékek is benyújtandók a polgármesteri hivataloknak.

== Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.51—76.32, belgas 23.96—24.30, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnegye százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drahma 0.99—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

Rádió

VASÁRNAP, MÁRCIUS 17.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 9.45: Istentisztelet közvetítése. 11.30: Szimfónikus hangverseny. 13.10: Időjelzés, vizállásjelentés, látványosság hírek, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.25: A Predescu zenekar hangversenye. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 14.50: Gazdasági hírek és közlemények. 15.15: Falusiak órája. 16.15: Katonai előképzősök órája. 16.30: Hanglemezek. 17.15: A Munka és jókedv órája. 18.15: Időjelzés, és időjárásjelentés. 18.17: Fúvószene. 19: A hét. 19.15: Hanglemezek. 20.03: Sportközlemények. 20.05: Felolvasás. 20.20: Énekszámok. 20.45: Hírek. 21: Hangjáték. 22.30: Hírek és sportközlemények. 22.50: Hanglemezek. 23.35: Hanglemezek.

Budapest I. 9: Ébresztő. Majd: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Görögkatolikus istentisztelet. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.15: Ökölvívómérkőzés. Közvetítés. 14.45: Hírek. 15: Cigányzene. 16: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 16.45: A Melles Béla-zenekar műsora. 17.30: Előadás. 18: Hírek szlovák és magyar nyelven. 18.15: „A falu és városok éneke.” Közvetítés. 19.10: Előadás. 19.40: Szalónötös. 20.15: Hírek. 20.35: „Bálozó Belgrád.” Hangképek. 21.10: „Aranykalász.” Operett három felvonásban. 22.15: Hírek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Cigányzene.

Budapest II. 12: Hanglemezek. 13.05: „Levente-rádióféltóra.” 14.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 16.05: A Melles Béla-zenekar műsora. 18.55: Szalónötös. 19.20: Magyar tánclemez. 21: Hírek. 21.25: Zenekari művek hanglemezről. 22.10: Előadás. 22.40: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 18.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés és időjárásjelentés, vizállásjelentés, gazdasági és háztartási közlemények. 12.10: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, látványosságok, művészeti, sport és kulturális közlemények. 13.30: A rádió zenekar hangversenye. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatja hangversenyét. 15: Rádió-

Gyermek, női és férfi divat pellerinek, esőköpenyek

és kabátok

Indanthren

len- és pamutvásznak
csipkeszövetek
jour-lenabroszok
új nyári divatfonalak

Centrala Lanei S.A.R.

Palatul Weisz

közlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Énekszámok. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Felolvasás. 20.20: Táncczene. 20.45: Hírek. 21: Román zeneszerzők művei. 22.10: Sporthírek. 22.30: Énekszámok. 22.50: Hanglemezek. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Idegen nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: A rádió szalónzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákkéltőóra. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Levente est. Közvetítés. 19: „Tavaszhívogató nő-ták.” 19.50: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Táncclemezek. 20.50: „Levél faluról.” Előadás. 21.10: Az Operaház Zenekara. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Angol dalok.

Budapest II. 20.25: Német nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: Felolvasás. 21.55: Hanglemezek. 22.40: Időjárásjelentés.

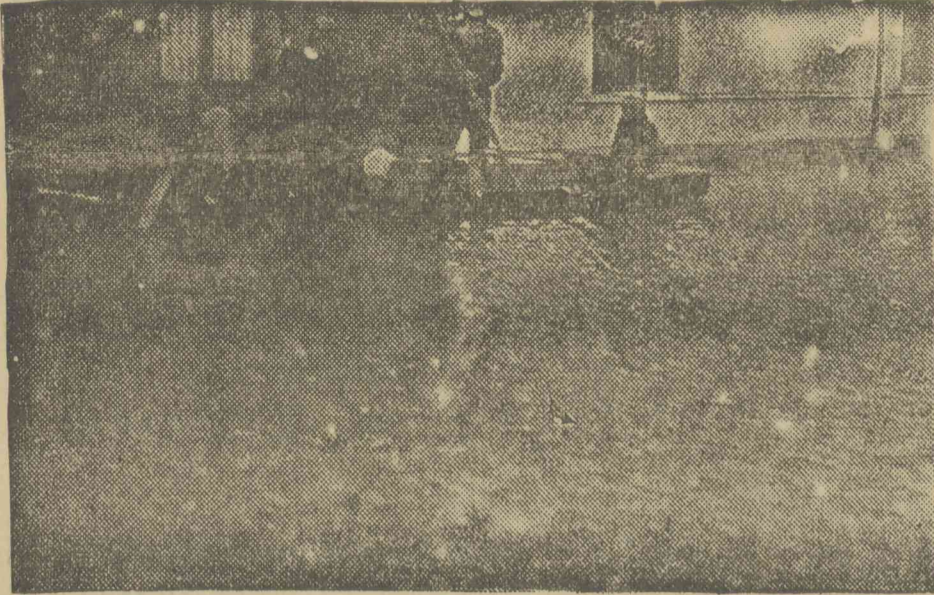
KEDD, MÁRCIUS 19.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, gazdasági és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 12.50: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, látványosságok, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A Moti-zenekar hangversenye. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 15: Különböző közlemények. 19: Időjelzés, és időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. 20: Felolvasás. 20.15: Énekszámok gitárkísérettel. 20.45: Hírek. 21: Szimfónikus zene. 22.10: Sporthírek. 22.30: Énekszámok. 22.55: Hanglemezek. 23.28: Hanglemezek. 23.45: Idegen nyelvű hírek.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 11.45: Divattudósítás. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Pát-ria lemezek. 18.40: Előadás. 19.15: Előadás. 19.45: Ének hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Szalónzene. 21.10: „Az élet álom.” Verses drámai költemény három részben. 22.40: Hírek. 23.10: Vonós-negyves. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 18.15: Mezőgazdasági féltóra. 18.45: Előadás. 19.45: Francia nyelvoktatás. 20.30: Ruszin hallgatóknak. 21: Hírek. 21.25: Zenekari művek hanglemezről.

Európai magyar nyelvű hírszolgálat: 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 18.50: Pozsony (298.8 m.) 18.50: Pozsony. 20: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 20: Toulouse (328.6 m.) Marseille-Provence (400.5 m.) 20.55: Róma II. (245.5 m. és RH 31.15 m.) 22.15: London Nat. (261.1 m., RH 49.59 m. és 30.96 m.) 22.15: Bucuresti (364.5 m.) 23.15: Prága (Reichsender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. BH 49.2 m.) 23.45: Toulouse (328.6 m.) Nice PTT (247.3 m.) 23.50: Besztercebánya (765.8 m.)

Csolnakközlekedés az elöntött gyárvárosi Telegrafului uccán (Foto Engel)

A Crisana-telp viz alatt (Foto Engel)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetései szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flander-trafik, Piata La Novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45-13.

Állást keres

Házvezetőnőnek ajánlkozik fiatal intelligens, egyedülálló úrnő, aki a háztartásban, gazdálkodásban teljesen jártas, magános idősebb úrhoz, vagy anyahelyettesnek vidékre is. Megkezdéseket „35” jellegre a kiadóba kér. 740

Alkatmazás

Megbízható házaspár házmesternek, a nő fizetéssel bejárónőnek felvétetik. Szereléshez értők előnyben. III., Str. Wilhelm Mühle 8. 746

Iparvállalat keres románul, németül és magyarul tudó, könyvelésben és levelezésben jártas, ügyes tisztviselőnőt. Ajánlatokat kérjük „Industrie” jelige alatt a kiadóba. 742

Tégla és cserépegető mestert megfelelő bizonyítványokkal és gyakorlati rendelkezést felvesszünk. „Star” táglagyár, Oradea, Piata Unirii 4. 212

Fiatal 14-15 éves kisleány, aki már állásban volt, mindenesnek felvétetik. III., Str. Constanta 5. Telefon: 39-13. 750

Fiatal kelmefestő állást keres. Cimeket a kiadóba kérem „S. D. R.” jellegre leadni. 899

Perfekt szakácsnő dolgoz, önálló, bizonyítványokkal, két személyhez 1-re felvétetik. Insp. Ilincea I., Str. Paris 3. parter 1. 838

Lakás

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

IV. ker. központjában szoba-konyhás udvari lakás azonnalra kiadó, Piata Küttl Nr. 1. 741

Kiadó májusra új ház 2 szoba, konyha, kamra, előszoba, szuterén. III., Bulev. Buzdugan 99. Bővebbet Str. Vilhelm Mühle 8. 739

Modern 3 szobás uccai lakás világos nagy mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. IV., Str. Bonnaz 11. (Küttl térenél). 719

Négyszobás lakás Küttl térenél, 2 előszoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba, fűtőkamra, 2 bajárral, napos oldalon, 1 szoba kiadható, május 1-re olcsón kiadó. III., Str. Radulescu 6. (Emauz ucca) 751

Szép 1 szobás lakás, fürdőszobával május 1-re kiadó. IV. Str. Preyer 9. 749

Tökéletes garzonlakás a Párisi ucca mellett levő új házban május 1-re kiadó. Nagy szoba elő- és fürdőszobával, központi fűtéssel és melegvízzel. Telefon: 33-94. 748

Adás-vétel

Eladó 5 és 20 hold föld Timisoarán. Érdeklődni III., Str. Virgil Onitiu 3. a háztulajdonosnál. 737

Modern gyermekkocsi eladó. Str. Abrud 9. 906

Eladó családi ház 3 szoba, parketta elő- és fürdőszoba, parkirozott udvar III. kerületben villamos megállónál. Ár 350.000 lei. Érdeklődni Friedmann Bulev. Carol 9. Telefon: 15-53. 747

Engedélyezett fehér sárga foltos 25 hónapos bika, apaállatnak eladó. Kalapis András, Besenova-Veche. 377. 738

Ford autóhoz külső köppenyt 450/21 méretben vételre keresek. Ing. Schedivetz, IV. Brătianu 39. 734

Keressük megvételre 15 HP használt Dieselmotort. Ajánlatokat Rudolf Mosse hirdetőirodába, Arad.

Házhely Belvárosban, központi fűtéssel eladó. Cím a kiadóban. 752

Keressék egy 2-3 tonnás defektmentes teherautót félévi munkára. Szép kerestet kilátásban. Cím Galamb Sándor Lovrin. 743

Gyermekkocsi jó karban lévő, sötét-kék színben, olcsón eladó. V. Str. Panul Mărăcine 13. 887

Különjete

Harisnya stoppolást, ruhanemű javítását olcsón és pontosan vállaljon I., Jenő herceg ucca 24. Aschenbrenner. 908

Üzlethelyiség (volt bőrös) azonnal kiadó. III., Str. Wilhelm Mühle 8. 745

Gyárak figyelmébe!

Gyártok motortengelyeket, motorfejeket, transmisiókat, tűzszekrényeket és mindenféle gépalkatrészeket. — Vállalok nagyméretű gyalulási, eszterga és hengerfurási munkákat. — Elektromosan hegesztünk mindenféle tárgyakat a legpontosabb kivitelben.

Ing. Coloman Schedivetz
fabr. de masini, Timisoara IV.
Str. I. C. Brătianu 39 szám.

OLCSÓ, FINOM

HÁZI GYAPJU

katonák részére, úgyszintén perzsa-szőnyegnek és zsák-szőnyegnek ORIENTAL perzsa-szőnyeg-szövőde Timisoara IV., Bul. Berthelot 5

MODERN SZÉP OLCSÓ

bútorok

rendelésre és készen

Schuster Mihály

bútorgyárában,
III., Coroana de Otel 11.

Tavaszi kabát

és egyéb női és férfi divatszövetek érkeztek a

Maradékruházainkba

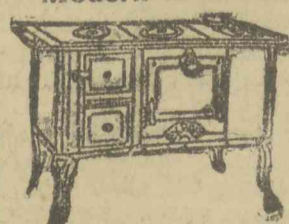
III., Bulev. Carol 5., szuterén,
Doja-ucca sarok. Telefon: 35-90.

Butorokat

nagy választékban, részletre is,
a régi árban elárusítok

UNGOR I., Merczy-u. 7.

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben. Állandó rakatár szomszorosított és fekete tüzhelyekben

KÁLMÁN DEZSŐ

speciális takaréktűzhelyüzem

Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Hirdessen a Déli Hírlapban!